

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Pöytäkirja

Aika 03.05.2022 16:00 - 17:27

Paikka Askonkatu 2, 4. krs, kokoustilat Salpausselkä/Vesijärvi

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Wallenius Jani	puheenjohtaja	
	Liukkonen Niko	I varapuheenjohtaja	
	Viljamaa Juha	II varapuheenjohtaja	
	Similä Neea	jäsen	
	Grönroos Rauno	jäsen	
	Ruhberg Jukka	jäsen	
	Heikkinen Minna	jäsen	
	Öster Kirsi	jäsen	
	Kupiainen Anna Kaisa	jäsen	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	
	Kempainen Mika	rak.- ja ymp.valv. johtaja, esittelijä	
	Alaluukas Juha	ympäristölupapäällikkö, asiantuntija	
	Sivonen Markku	rakennuslupapäällikkö, asiantuntija	
	Blomgren Cecilia	kaupungineläinlääkäri, asiantuntija	
	Rantonen Anne-Maarit	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Uhrman Jani	jäsen	

Rakennus- ja ympäristölupalaakunnan puolesta

Jani Wallenius

Anne-Maarit Rantonen

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kirsi Öster

Niko Liukkonen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa
<http://www.lahti.fi> 10.05.2022

Anne-Maarit Rantonen

valmistelusihteri

§	Otsikko	Sivu
§ 23	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 24	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 25	Maa-aineslupa Lapikistonmäki	6
§ 26	Ympäristölupapäätös Tykkimäen Sora Oy:n kiviaineksen murskauksesta ja siihen liittyvistä toiminnoista kiinteistöillä Sorapesä III (RN:o 532-409-1-1239), Sorämäki (RN:o 532-409-1-908), Sora-pesä II (RN:o 532-409-1-1104).	43
§ 27	Uhkasakon lisäerien tuomitseminen, jätteenkuljetuksen järjestämättömyys.	81
§ 28	Rakennuslupa 398-2022-276	89
§ 29	Tiedoksi merkittävät asiat	91
§ 30	Muut asiat	92

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Pöytäkirja

nro 4

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 03.05.2022

§ 23

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 03.05.2022

nro 4

§ 24

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsen Öster Kirsi ja l.vpj
Liukkonen Niko.

§ 25

Maa-aineslupa Lapikistonmäki

1169/11.01.00.05/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja Hanna Seisto, p. 044 – 780 1488

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta päättää perusteluosassa esitetyn mukaisesti myöntää maa-ainesluvan kiinteistölle, jonka nimi ja kiinteistötunnus ilmenee perusteluosasta.

Perusteluosa

TIIVISTELMÄ

Hakemus koskee maa-aineslupaa Ruuhijärven kylässä, kiinteistöllä [REDACTED] [REDACTED]. Kyseessä on 5 vuoden jatkolupa edelliselle maa-ainesluvalla. Jäljellä otettavaa maa-ainesta on n. 51 500 m³, vuotuinen ottomäärä on noin 10 300 m³. Ottamisalue ei muutu edellisestä luvasta.

HAKEMUS

Luvanhakija

[REDACTED]

Toiminta ja sen sijainti

Lupaa haetaan 5 vuodeksi 51 500 k-m³:n kiviaineksen ottomäärälle. Arvioitu vuotuinen ottomäärä on 10 300 k-m³. Kyseessä on jatkolupa 4.12.2018 myönnetylle 5 vuoden mittaiselle maa-ainestenottoluvulle. Tilan kokonaispinta-ala on 10,941 ha, josta ottamisalueen pinta-ala on noin 3,61 ha. Hakemus koskee samaa aluetta kuin aikaisempi lupahakemus.

Maa-ainestenottoalue sijaitsee Lahdessa, Nastolan Ruuhijärvellä, kiinteistöllä [REDACTED]. Kohdealueelle on Ruuhijärveltä matkaa linnuntietä noin 2,5 km kaakon suuntaan. Kohde sijaitsee Heinolantien välittömässä läheisyydessä, sen länsipuolella. Heinolantieltä on suora yhteys alueelle. Lupa-alueella ei ole välittömiä rajanaapureita.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain (1981/555) 1 §:n ja 4 §:n mukaan kiven, soran, hiekan, saven ja mullan ottamiseen pois kuljetettavaksi taikka paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi tarvitaan lupa lukuun ottamatta tavanomaista kotitarvekäyttöä.

Jos lupa on myönnetty kymmentä vuotta lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-aineksista on vielä ottamatta, voidaan lupa-aikaa jatkaa niin, että kokonaisajaksi tulee enintään kymmenen vuotta. Määräaikaa jatkettaessa voidaan lupamääräyksiä muuttaa tai antaa uusia lupamääräyksiä (MAL 10 §).

Maa-aineslain 7 § mukaan luvan maa-ainesten ottoon myöntää kunnan määräämä viranomainen. Lahdessa maa-aineslain mukaiset viranomais tehtävät hoitaa Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta. Lautakunnan alainen Lahden ympäristöpalvelut valmistelee maa-

aineslupapäätökset ja valvoo lautakunnan päättämien lupien lupamääräysten toimeenpanoa.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 2.3.2022.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Alueella on voimassaoleva maa-aineslupa, joka on myönnetty viideksi vuodeksi 4.12.2018. Nykyisen luvan mukaan alueelta saa ottaa soraa ja hiekkaa 78 000 m³. Vuosina 2019 – 2020 alueelta on otettu maa-aineksia noin 21.000 m³. Jatkolupaa haetaan viideksi vuodeksi 51 500 m³ maa-ainesmäärälle, vuotuisen ottomäärän ollessa n. 10 300 m³. Lupaa haetaan, koska alueelta ei ole ehditty ottaa kaikkea maa-ainesta ja maisemointi on vielä kesken.

MAANKÄYTTÖ

Kaavoitus

Alueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014.

Maakuntakaavassa alue on merkitty maaseutumaiseksi alueeksi. Alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Kaavoitustilanne ei ole muuttunut edellisen maa-ainesluvan myöntämisen jälkeen.

Koko Lahden kaupungin alueen kattava uusi Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) on hyväksytty kaupungin valtuustossa 25.1.2021. Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen jätettiin valitusaikana kaksi yleiskaavaa koskevaa

valitusta. Kaupunginhallitus antoi vastineensa valitukseen 3.5.2021. Asian käsittely hallinto-oikeudessa on kesken. Kyseinen yleiskaava ei ole vielä voimassa. Voimaantullessaan Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee koskemaan myös kiinteistöä [REDACTED].

Yleiskaavaehdotuksessa alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M). Kaavamerkintä ei estä maa-ainesten ottoa.

Asutus ja pinnanmuodot

Alueen ympäristössä on harvaa asutusta. Lähin asuinrakennus on lounaan suunnassa noin 500 m etäisyydellä kohteesta. Alue on metsän ympäröimää kaikissa ilmansuunnissa. Idän suunnassa alue rajautuu Heinolantiehen noin 150 m matkalla. Heinolantien itäpuoli avautuu metsäiseen maastoon ja metsän takana on laaja suoalue (Ukonsuo). Idän suunnassa ei ole asutusta lähellä kohdealuetta. Lounaan suunnassa asuinrakennuksen ja ottamisalueen väliin jää metsää ja peltoa. Ottamisaluetta ympäröivä metsä estää tehokkaasti melu- ja pölyhaittojen leviämisen.

Lähin asuinrakennus sijaitsee tasolla noin +90. Ottamissuunnitelman mukainen alin pohjataso on +100...+107. Ottamisaluetta ympäröivän maan korko on luokkaa +100...+130. Alueen pohjois- ja länsipuolella ympäröivän maan korko on noin +115, eteläpuolella noin +130 ja itäpuolella noin + 100.

Maisema

Alue on pääosin avattua ja käytössä olevaa soranottoaluetta.

Soranottoalue on kaikista ilmansuunnista korkean metsän rajaamaa.

Maisemassa kohde avautuu Heinolantielle lyhyellä matkalla, mutta muuten alue ei näy maisemakuvassa kuin alueella liikkuesssa.

Alueella ei ole erityisiä maisema- tai luontoarvoja. Itse ottamisalue on maisemavaurioaluetta, joka ottamisen jälkihoidon jälkeen korjaantuu. Lapikiston harjualue on huomioitu Päijät-Hämeen POSKI-loppuraportissa paikallisesti arvokkaana maisema-alueena ja osittain maa-ainesten ottoon soveltuvana alueena. Alue ei kuulu suojeltuihin maisema-alueisiin.

LUONTO JA KULTTUURI

Kasvillisuus, eläimistö ja arvokkaat luontokohteet

Suunnitellulta ottamisalueelta puusto on kaadettu, mutta muuten tilan alueella on edelleen avaamatonta metsää. Aluetta ympäröivä metsä on puustoltaan kookasta havupuuvältaista sekametsää. Metsä ympäröi aluetta kaikista ilmansuunnista, mutta lounaan suunnassa noin 100 m levyisen metsäkaistaleen takana alkaa peltoalue.

Itse alueella ei ole erityistä luontoarvoa tai suojelutoimenpiteitä vaativia luontokohteita. Lähin luontokohde, Soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde Lakeassuo (6105) sijaitsee 2,7 km:n etäisyydellä ottamisalueesta.

Kohdealueella ei ole tiedossa olevia kulttuurihistoriallisia suojelukohteita tai muinaisjäänöksiä. Lähin muinaisjäänös seudulla on etelän suunnassa noin 2,5 km etäisyydellä sijaitseva Jokitarha-niminen kivikautinen asuinpaikka.

Maa- ja kallioperä

Alueen maaperä koostuu hiekasta ja sorasta. Paikoin on kivisempää aluetta ja vaihtelevasti myöskin siltti/savikerrostumia. GTK:n mukaan alue on maa-

ainekseltaan kokonaisuudessaan hiekkaa (Hk). Alue on osa hiekkavaltaista jäätikköjokimuodostelmaa.

Pintavedet

Suunnittelualueen vedet imeytyvät valtaosin alueen hyvin läpäisevään maaperään. Keväisin ennen maanpinnan sulamista pintavesiä voi valua idän puolella olevan Heinolantien vierusojaan. Nämä vedet imeytyvät ojasta maaperään tai valuvat idän puoleiselle Ukonsuolle. Idän suuntainen pintavalunta kulkee suo-ojia pitkin idän suunnassa virtaavaan Kymijokeen ja sen alapuolisiin vesistöihin, kuten Arrajärveen. Pintavalunta on kuitenkin hyvin vähäistä. Veden alkaessa valua pintoja pitkin, sulaa maaperäkin nopeasti ja pääosa vedestä imeytyy ottamisalueen maaperään. Alue kuuluu kokonaisuudessaan Halkokorvenjoen valuma-alueeseen, joka on pinta alaltaan 26,98 km².

Pohjavedet

Maa-ainesten ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Alue on aiemmin luokiteltu III-luokan pohjavesialueeksi, mutta nykyään alue ei kuulu luokiteltuun pohjavesialueeseen. Lähin luokiteltu pohjavesialue on pohjoisen suunnassa, noin 800 m etäisyydellä alueesta sijaitseva II-luokan pohjavesialue Harjunmäki (0453206).

Tilan alueella sijaitsee pohjavesiputki (tunnus: PV12 Okkerinharju).

Pohjavesiputkesta on tehty vedenpintamittaus säännöllisesti vuosittain syksyllä. Mittaustuloksia on yhteensä 7 kpl vuosilta 2011–2021 ja vedenpinnan taso on vaihdellut mittauksissa +98,67...+99,25. Vedenpinnan taso on ollut syyskuussa 2021 mittauksessa +99,13.

Talousvesikaivot ja vedenhankinta

Alueen lähiympäristössä ei ole kunnallista vesijohtoa. Alueen talojen vedenhankinta perustuu omiin kaivoihin. Lähin kaivo on lounaan puoleisen tilan [REDACTED] alueella. Kaivo sijaitsee asuintalon läheisyydessä, josta ottamisalueelle on etäisyyttä noin 500 m. Pohjoisen puolella olevan [REDACTED] [REDACTED] alueella olevasta kaivosta mitattiin vesipinta päiväyksellä 13.12.2007, jolloin vedenpinnan taso kaivossa on ollut +84,86. Alue ei ole samassa hydraulisessa esiintymässä.

MAA-AINEKSEN OTTAMISSUUNNITELMA

Ottamistilanne

Alueelle on myönnetty 4.12.2018 maa-aineslupa 78 000 m³ ottamismäärälle. Lupa pn voimassa viisi vuotta. Vuosina 2019 – 2020 maa-aineksia on otettu n. 26 500 m³. Tällä hetkellä alueella on otettavssa 51 500 m³ maa-aineksia.

Ottamis- ja kaivalueiden rajaus

Suunnitelmassa ottamis- ja kaivalueen rajaus on yhteneväinen.

Ottamisalueen pinta-ala on 3.61 ha.

Kaivalue on rajattu yhteneväksi työnaikaisen luiskan yläreunaan. Tällä tarkoitetaan aluetta, jonne maa-aineksien kaivu voidaan ulottaa ennen luiskien loiventamista. Luiskien loiventaminen ulotetaan ottamisalueen rajaan asti. Pintamaita varastoidaan alueen etelä- ja pohjoislaidoille.

Ottamistasot ja suunnat

Suunniteltu alin ottamistaso on +107 varsinaisella pääottamisalueella. Itäosassa pinta viettää ympäristön mukana kohti tien korkoa +100. Luvassa esitetyllä ottamistasolla, pohjaveden pinnan ja ottamistason välisen maakerroksen paksuus on yli 7 metriä. Idän suunnalla suojakerros on vähäisempi mutta sama kuin alueen ympäristössä luontaisestikin.

Pääasialliset ottamissuunnat alueella ovat lännen- ja pohjoisen suuntiin. Ottamisen loppuvaiheessa luiskien yläreunan korko alueella on noin +115 ja etelän puolella enimmillään noin +133. Ottamisalueen ja tilan rajojen välille jätetään kaikissa ilmansuunnissa vähintään kymmenen metrin suojaetäisyys.

Ottamisen aikana työluiskan kaltevuus on luontaisesti noin 1,5:1 ja loppumuotoilun yhteydessä luiskat loivennetaan 1:3 kaltevuuteen. Tällöin jäljellä olevat maa-ainekset riittävät vielä luiskan loiventamiseen. Otettava kerrospaksuus on enimmillään noin 23 metriä.

Vaiheistus

Ottamista ei ole erikseen vaiheistettu. Ottamisalue laajenee vain vähän nykyisin avoinna olevasta ja pääpaino on maisemoinnissa. Kaivua voidaan tehdä enimmillään aiemmin mainittuun työaikaiseen luiskaan asti. Tämän jälkeen ko. luiskan ja varsinaisen kaivualueen/ottamisalueen välinen pintakerros poistetaan ja alue luiskataan. Enimmillään avoinna olevan alueen pinta-ala on noin 3 ha.

Aluetta maisemoidaan samanaikaisesti työn ohessa ja alueen maisemointityö on tarkoitus saattaa loppuun nyt haettavan lupajakson aikana. Aikataulua eri alueiden ottamiselle on mahdotonta esittää, koska

maa-ainesten kysyntä vaihtelee suuresti talous- ja rakentamissuhdanteiden mukaan.

Alueen jälkikäyttö, muotoilu ja maisemointi

Ottamisen jälkeen alue muotoillaan ja maisemoidaan metsäalueeksi. Ottamisen aikana ja lopulta ottamisen loppuvaiheessa alueen luiskia loivennetaan ja muotoillaan. Luiskien loivenuksessa pyritään lähtökohtaisesti kaltevuuteen 1:3. Maisemoinnissa ja loppumuotoilussa pyritään välttämään suorja linjoja ja kaavamaisia ratkaisuja, jotta maisemoinnista tulee luonnollisemman näköinen.

Maisemointia tehdään osittain yhdessä ottamistoiminnan kanssa siten, että loppuun otettujen alueiden luiskat maisemoidaan. Ottamisalueen muotoilluille hiekkapinnoille levitetään alueelta kuorittua humuksista pintamaata 5 – 10 cm kerros. Sorapinnoille levitetään ensin noin 15 cm hiekkakerros. Humuskerros sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Pintamaata ei levitetä tasaisesti kaikkialle vaan luonnon monimuotoisuutta pyritään edistämään vaihtelevalla maisemoinnilla. Samalla se erilaistaa myös alueiden kasvilajistoa.

Kasvukerroksen rakentamiseksi voidaan tuoda humuksista lisämaata alueen ulkopuolelta. Jos muualta tuodaan alueelle maa-aineksia, maa-ainekset ovat puhtaita ja ne ovat maisemointiin soveltuvia. Maa-ainesten tuonnissa noudatetaan lupaviranomaisen antamia ohjeita.

Alueelle kylvetään tai istutetaan puun taimia mäntyvaltaisesti mutta kasvunopeuden parantamiseksi voidaan lisäksi istuttaa myös koivua. Alueen kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia / -kylvöjä.

Alueella on jo suoritettu osittain maisemointia soranoton yhteydessä ja alueelle on tuotu muualta noin 25 kuormaa pintamaita maisemointia varten. Maisemoinnin jälkeen alue palautuu takaisin metsätaloukseen.

Kaivannaisjätteiden käsittely

Alueella hyödynnetään uusia ja jo aiemmin syntyneitä kaivannaisjätteitä. Alueelta kuorittua pintamaata läjitetään noin 3 – 6 m korkeaksi aumaksi ja kasataan tilan etelä- ja pohjoisreunoille. Kaivannaisjätteitä arvioidaan syntyvän yhteensä noin 5 000 m³-ktr. Pintamaata käytetään maisemoinnissa työn loppuvaiheessa. Kaivannaisjätteen varastoinnin ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Kasaan muodostuu kasvillisuuspeite, joka ehkäisee eroosiota. Humuspitoisen pintamaan vaikutukset alapuoliseen maahan ovat vähäiset. Varastoidun pintamaan poistamisen jälkeen alueelle tehdään tarvittaessa samoja maisemointi- ja istutustoimenpiteitä kuin muillekin alueille.

Kiviainesten jalostus ja varastointi

Hiekkaa ja soraa on mahdollista jalostaa seulomalla. Materiaali kuljetetaan pyöräkuormaajalla (tai kaivinkoneella) seulalle tai mekaaniselle välipalle. Seulonta tehdään kuivaseulontana. Seulottu maa-aines putoaa laitteeseen kiinnitetyille kuljettimille, jotka kasaavat lopputuotteet raekooltaan erilaista ainesta sisältäviin kasoihin.

Maa-aines voidaan seuloa eri jakeisiin ja poistaa hienoaines. Materiaali kuljetetaan seulalle pyöräkuormaajalla tai nostetaan kaivinkoneella suoraan rintauksesta. Seulonnassa aines erotellaan 2–6 erikokoiseksi tuotteeksi kuljettamalla se tärisevän seulalaatikon läpi, jossa on erikokoisia

pianolanka- tai ruutuverkkoja, joiden läpi aines putoaa. Seulottu maa-aines putoaa laitteeseen kiinnitetyille kuljettimille, jotka kasaavat lopputuotteet raekooltaan erilaista ainesta sisältäviin kasoihin.

Soraa otetaan yleensä samanaikaisesti seulonnan kanssa. Valmiit tuotteet varastoidaan ottamisalueen pohjatasolle eri raekokoja sisältävien tuotteiden varastokasoihin, joiden korkeus on keskimäärin 4 – 8 metriä.

Pölyn leviäminen ympäristöön estetään tarvittaessa kastelulla sekä suojaamalla seulat ja muut huomattavat pölynlähteet peittein tai koteloinnein.

Toiminnassa käytettävät koneet ja laitteet

Toiminnassa käytetään pyöräkuormaajaa ja kaivinkonetta siirtokuljetuksiin ja lastauksiin sekä koneseulaa maa-aineksen seulontaan. Kuorma-autoja käytetään soran ja hiekan kuljetuksiin. Työkoneita ei pestä tai huolleta alueella.

Tukitoiminta-alue:

Alueelle ei esitetä rakennettavaksi tukitoiminta-aluetta, sillä alueella ei varastoida polttoaineita.

Työkoneiden tankkaus:

Pyöräkuormaajan ja kaivinkoneen tankkaus suoritetaan asiakkaan nykyisen käytännön mukaisesti ottamisalueen ulkopuolisella hallilla, jonne koneet ajetaan yöksi.

Seulan tankkaus:

Seulonta tehdään alueella säilytettävällä polttoöljykäyttöisellä laitoksella. Seulan alapuolinen maaperä suojataan tankkauksen ajaksi käyttämällä reunoiltaan altaan muotoon nostettua suojakalvoa seulontalaitoksen polttoainesäiliöiden alla. Jos öljyä valuu suojakalvon päälle, se kerätään tiiviiseen astiaan tai tynnyriin ja toimitetaan vaarallisen jätteen keräyspisteeseen. Suojakalvo puhdistetaan lopuksi rätilä/liinalla. Kun suojain ei ole käytössä, se säilytetään ylösalaisin tai pystyssä, jottei siihen kerry sadevesiä. Irrallinen kalvo voidaan säilyttää myös rullalla.

Seulalaitoksen tankin koko on noin 250 litraa, mutta laitokseen tankataan kanisterista aina tarpeen mukaan arvioitu määrä. Seulontalaitoksen kulutus on noin 10 l/h ja laitosta käytetään vain satunnaisina päivinä muutamia tunteja kerrallaan. Seulan tarvitsema polttoaine tuodaan alueelle aina päivän tarvetta varten. Seulontalaitosta säilytetään alueella työaikoja lukuun ottamatta tankki lähes tyhjänä.

Näillä toimenpiteillä voidaan minimoida maaperän pilaantumisen-, polttoainevarkauksien- ja ilkvallan riski mahdollisimman vähäiseksi.

Varautuminen öljyvahinkoihin

Öljytuotteiden varastoinnissa sekä käsittelyssä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja huolehditaan, ettei aineita joudu maaperään. Mahdollisten onnettomuuksien vuoksi alueelle varataan öljynimeytysaineita.

Öljyvuototilanteissa toimitaan seuraavasti:

- Vuodosta ilmoitetaan pelastus- ja ympäristöviranomaisille
- Vapaana oleva öljy imeytetään öljynimeytysmateriaaliin tai esim. öljynimeytysmattoon

- Öljyyntynyt maa-aines kaivetaan nopeasti leviämisen estämiseksi ja kuormataan esim. kuorma-auton lavalle tai muulle tiiviille alustalle
- Öljyiset ainekset toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan
- Onnettomuusalueen maaperän öljypitoisuus tarkistetaan ja tarvittaessa tehdään lisäkaivua

Jätehuolto

Toiminnasta syntyvät jätteet lajitellaan ja ne ovat pääosin sekajätettä ja korjausmetalleja. Jätteet toimitetaan niille varattuihin vastaanottoaikkoihin tai kierrätykseen.

Liikenne

Alueelle kuljetaan Heinolantietä pitkin joko pohjoisen tai etelän suunnasta. Liityntä maa-ainesalueelle tapahtuu suoraan Heinolantieltä. Työajan ulkopuolisina aikoina pääsy alueelle suljetaan vanhalla välillä, joka nostetaan portille pyöräkuormaajalla alueelta pois lähtiessä.

Heinolantie on hyvässä kunnossa ja liityntä maa-ainesalueelle sujuvaa. Heinolantiellä on vapaa näkymä molempiin suuntiin liittymäalueella, joten ohi ajavilla autoilla on riittävästi aikaa reagoida alueelle/alueelta suuntautuvaan liikenteeseen aiheuttamatta vaaratilanteita.

ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA SUUNNITELMA ESIINTYVIEN HAITTOJEN RAJOITTAMISTOIMENPITEISTÄ

Maisema

Alue on ottamisesta johtuen nykyisellään ns. maisemavaurioaluetta. Ottamisalue laajenee vielä hiukan nykyisestä, mutta avoin alue ei merkittävästi lisäännny, sillä maisemointia suoritetaan samanaikaisesti. Maisemavaurio korjaantuu ottamistoiminnan loputtua ja maisemoinnin valmistuttua. Ottamistoiminnan loputtua maiseman muuttuminen alueella näkyy vain lähimaisemassa alueella kuljettaessa. Ajan saatossa alue metsittyy takaisin metsätalousmaaksi.

Pohjavedet

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hakijan käsityksen mukaan kokemusten ja aiheesta tehtyjen tutkimusten perusteella maa-ainesten ottaminen ei merkittävästi vaikuta pohjaveden laatuun. Toiminta ei pilaa alueella mahdollisesti esiintyvää pohjavettä, eikä muuta sitä talousvesikäyttöön kelpaamattomaksi. Soranotolla ei ole vaikutuksia läheisen Harjunmäen (0453206) II-luokan pohjavesialueen vedenlaatuun.

Pintavedet

Ottamisalueen vedet imeytyvät pääosin maaperään, joten pintavaluntaa ei juurikaan synny. Toiminta-alueen vesistä suurimman osan suotautuessa maaperään ja siten pintavesimäärien ollessa vähäisiä, ei toiminnalla ole vaikutusta pintaveden laatuun tai -määrään ympäristössä.

Melu

Soranoton ja seulalaitteiston aiheuttama melu on vähäistä. Työkoneiden ja liikenteen aiheuttama melu on yleisesti ottaen melko tasaista. Ajoreitin varrella ei sijaitse häiriintyvää asutusta.

Pöly

Toiminnasta aiheutuu kuivana aikana jonkin verran pölyn leviämistä. Toiminta ja varastokasojen sijoitus tapahtuvat pääasiassa pohjatasolla, metsän ja harjujen ympäröimällä ottamisalueella. Pääosa pölystä laskeutuu siten ottamisalueelle. Pöly leviää tuulen mukana ja siten tuulen suunnalla on yleisesti suuri merkitys pölyn leviämiseen.

Alueen sijainti on pölyn leviämisen estymisen kannalta hyvä, sillä alueen ympäristö on metsäistä ja kumpuilevaa maastoa eikä lähistöllä ole asutusta. Ottamisalueen ulkopuolelle leviävän pölyn määrä on vähäinen ja kohdistuu lähinnä aluetta ympäröiviin metsiin. Kasvien ja puiden pinnalle laskeutuva pöly huuhtoutuu sateen mukana takaisin maaperään.

Pölyämistä rajoitetaan tarvittaessa mm. kastelemalla sorakuopan alueella sijaitsevien ajoreittien pintaa kuivana aikana. Pölyämistä seurataan aistinvaraisesti ja tarvittaessa pölyn syntymisen ja leviämisen ehkäisemistoimia tehostetaan. Toiminnasta ei aiheudu ilmanlaadun ohjearvojen ylittymistä ympäristön häiriintyvissä kohteissa.

Kokonaisvaikutus lähimmälle asutukselle

Hakija katsoo, että ottamistoiminnan kokonaisvaikutus lähimmälle asutukselle on vähäinen. Käytännössä toiminnasta voi ajoittain aiheutua

ympäristölle vähäisiä melu- ja pölyhaittoja. Lähimmät asuinrakennukset ovat alueelta yli 500 m etäisyydellä. Melu- ja pölyhaittoja ei tällä etäisyydellä esiinny.

Toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä häiriintyvissä kohteissa melun ohjearvoja. Melutasoa seurataan ja tarvittaessa meluntorjuntaa tehostetaan. Suojaisan sijainnin vuoksi valtaosa pölystä jää ottamisalueelle. Pölypäästöt eivät myöskään aiheuta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ilmalaadun ohjearvojen ylityksiä.

Toiminnan aiheuttamat maisemahaitat korjaantuvat ottamisen päätyttyä. Haittoja rajoitetaan suunnitelmallisella maa-ainesluvan mukaisella toiminnalla. Toimintaa kehitetään jatkuvasti, pyrkimyksenä vähentää ympäristölle aiheutuvia häiriöitä.

Hakija katsoo, ettei toiminta aiheuta käytännössä minkäänlaista tai korkeintaan vähäistä häiriötä lähimmälle asutukselle. Toiminta ei hakijan käsityksen mukaan tule vaarantamaan ihmisten terveyttä eikä asutukselle tule aiheutumaan haittaa toiminnasta.

ESITYS TARKKAILUOHJELMAKSI

Käyttötarkkailu

Hakija ehdottaa toiminnan päivittäiseen tarkkailuun kuuluviksi seuraavat asiat: Kuljetukset, tuotteet ja tuotantomäärät, sää. Tiedot kirjataan työmaapäiväkirjaan. Lisäksi työmaapäiväkirjaan kirjataan mahdolliset häiriöt ja onnettomuudet sekä mahdolliset poikkeamat maaperän ja pohjaveden suojaamisen kannalta tärkeissä rakenteissa ja rakenteita korjaavat toimenpiteet.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Alueen pohjaveden pinnan tasoa esitetään tarkkailtavaksi pohjavesiputkesta (PV12 Okkerinharju) kerran vuodessa suoritettavalla mittauksella. Mittaus esitetään suoritettavaksi syksyisin viime vuosien käytännön mukaisesti.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen ja naapurien kuuleminen

Kyseessä on viiden vuoden jatkolupa voimassa olevaan viiden vuoden maa-ainesluvan jatkoksi. Maa-aineslain 10 § mukaan lupa-aikaa voidaan jatkaa ilman 7 §:ssä sekä maa-ainesasetuksessa säädettyjä lausuntoja.

Luvanhakija on liittännyt hakemukseen selvityksen siitä, että naapurit ovat tietoisia hankkeen kannalta merkittävistä asiakirjoista ja tiedoista eikä heillä ole siihen huomautettavaa.

Tarkastukset

Maa-ainestenottoalueella on tehty tarkastus 22.4.2022. Tarkastuksella esiin tulleet asiat on otettu huomioon lupapäätöksessä. Tarkastuksella on ollut läsnä sekä Lahden ympäristöpalveluiden edustaja että luvanhakija.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Lahden kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelun vastuualueelta.

7.4.2022 saapuneessa lausunnossa todetaan, että: Alueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014. Maakuntakaavassa alue on merkitty maaseutumaiseksi alueeksi. Alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Kaavoitustilanne ei ole muuttunut edellisen maa-ainesluvan myöntämisen jälkeen.

Koko Lahden kaupungin alueen kattava uusi Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) on hyväksytty kaupungin valtuustossa 25.1.2021. Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen jätettiin valitusaikana kaksi yleiskaavaa koskevaa valitusta. Kaupunginhallitus antoi vastineensa valituksiin 3.5.2021. Asian käsittely hallinto-oikeudessa on kesken. Kyseinen yleiskaava ei ole vielä voimassa. Voimaantullessaan Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) tulee koskemaan myös kiinteistöä [REDACTED].

Yleiskaavaehdotuksessa alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M). Kaavamerkintä ei estä maa-ainesten ottoa. Alue ei ole pohjavesialuetta, eikä alueella ole tiedossa huomioitavia luontoarvoja. Maankäytön näkökulmasta ei ole estettä maa-aineluvan jatkamiselle.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalla ei ole huomauttamista annettuun lausuntoon.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLUPALAUTAKUNNAN RATKAISU

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta myöntää luvanhakijalle maa-aineslain (555/1981) mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen Ruuhijärven

kylässä kiinteistölle [REDACTED]. Toimintaa on harjoitettava lupahakemuksessa esitetyn ja annettujen lupamääräysten mukaisesti..

Lupa-aika ja ottomäärä

1. Lupa myönnetään viideksi (5) vuodeksi 51 500 k-m³:n maa-ainesmäärälle. Vuotuinen ottomäärä on n. 10 300 k-m³. Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa. (MAL 10 §, 21 §)
2. Luvansaajan tulee ilmoittaa vuosittain otettujen maa-ainesten määrä ja laatu tammikuun loppuun mennessä sekä Elinkeino-, liikenne- ja ympäristöhallinnon tietohallintopalveluun että Lahden ympäristönsuojeluviranomaiselle. (MAL 23 a §, 10 §, MAA 9 §)

Vakuus (MAL 11 §, 12§)

3. Ennen maa-ainesten oton aloittamista luvansaajan on asetettava maa-aineslain 11 § ja 12 §:n mukainen vakuus, joka kattaa luvan voimassaoloajan. Vakuuden suuruus on 54 000 euroa. Maa-aineslupa ei ole voimassa ennen kuin vakuus on annettu ja Lahden ympäristöpalvelut on sen hyväksynyt.

Vakuuden on oltava voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. Lahden ympäristöpalvelut voi tarvittaessa tarkistaa vakuuden suuruutta luvan voimassaoloaikana,

mikäli asetetun vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä maa-aineslain mukaisten lupamääräysten suorittamiseksi.

Vakuudeksi hyväksytään joko raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus, rahalaitokseen tehty rahatalletus tai muu valvontaviranomaisen hyväksymä vakuus. Talletustodistukseen tai muuhun irtaimeen panttiin on liitettävä pantinantajan panttaussitoumus ja talletustodistukseen lisäksi pankin sitoumus säilyttää valvontaviranomaiselle panttioikeus talletukseen. Vakuus voidaan vapauttaa vaiheittain valvontaviranomaisen päätöksellä. (MAL 11 §, 12 §)

4. Luvansaajan on noudatettava ottamissuunnitelmaa siltä osin, mitä ei ole esitetty lupamääräyksissä. (MAL 3 §, 11 §, 16 §)

Kaivu-, rajaus- ja valvontamerkinnet sekä varotoimenpiteet

5. Ottamisalueen ympärille tulee jättää suojaetäisyys häiriintyviin kohteisiin. Suojaetäisyyden on oltava vähintään 10 metriä ottamisalueen rajasta naapuritilan rajaan ja olemassa oleviin lähimpiin asuinrakennuksiin vähintään 100 metriä. Ottamisalueen ja naapurin rajan välisellä 10 metrin vyöhykkeellä ei sallita mitään ottamiseen liittyvää toimintaa maisemointia lukuun ottamatta. Rajavyöhykkeen maisemointi on tehtävä siten, että vyöhykkeellä mahdollisesti olemassa oleva suojapuusto on pyrittävä säilyttämään. (MAL 4b §, 11 §, MAA 2 §)
6. Ennen ottamistoiminnan aloittamista on sekä ottamisalueen että kaivualueen rajat merkittävä selvästi maastoon valvontaa varten. Ottamisalueelle asetettava kiinteät ja tukevat korkeusmerkinnät, joista

sekä maa-ainesten ottaja että valvontaviranomainen voivat seurata ottamistoiminnan etenemistä.

Mittaukset on tehtävä puolueettoman asiantuntijatahon toimesta.

Raja- ja korkeusmerkinnät on esitettävä myös karttapohjalla ja ne on ilmoitettava valtakunnallisessa EUREF-FIN-koordinaattijärjestelmässä (ETRS-GK26-projektio). Korkeusmerkinnät on esitettävä lisäksi N2000-korkeusjärjestelmässä. Kartta-esitys mittauksista on toimitettava sähköisesti lupaviranomaiselle ennen ottamistoiminnan aloittamista. (MAL 11 §, 14 §, MAA 2 §, 7 §)

7. Ottamisen aikaisista jyrkistä luiskista on varoitettava ja huolehdittava siitä, ettei kaivualueelle pääse muodostumaan sortumavaaraa aiheuttavia jyrkkiä luiskia tai talvella routalippoja. (MAL 11 §, MAA 2 §, 7 §)
8. Asiattomien pääsy kaivualueelle on estettävä katkaisemalla tarpeettomat kulkuväylät vankoin puomein tai massiivisilla esteillä. Luvaton liikkuminen alueella on kiellettävä ja ilmoitettava siitä näkyvästi. (MAL 11 §, MAA 2 §, 7 §)
9. Toiminnasta syntyvän melun ja pölyn leviämistä on estettävä käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja parhaita käytäntöjä. (MAL 11 §)

Asutukselle ja liikenteelle aiheutuvan haitan vähentäminen

10. Toiminta ottamisalueella ja ottamisalueen liittymätiet sekä kuljetukset on hoidettava siten, että toiminnasta aiheutuvat maisema-, pöly-, melu- ja värinähaitat ovat mahdollisimman vähäisiä ja siten, ettei toiminnasta

aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Ilman kasvillisuutta olevaa hiekkapintaista ottamisaluetta ja työmaatietä on niiden pölytessä tarvittaessa kasteltava suolattomalla vedellä silloinkin, kun alueella ei ole aktiivista toimintaa. (MAL 3 §, 11 §, MAA 2 §)

11. Mikäli maa-aineslupakiinteistöllä halutaan murskata kiviaineksia lyhytaikaisesti, on luvansaajan tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitus Lahden ympäristöpalveluille. Ilmoituksen perusteella Lahden ympäristöpalvelut tekee päätöksen. Päätöksessä edellytetään tarvittaessa toimenpiteitä, joilla luvansaajan on vähennettävä ympäristöhaittoja ennen murskaamista. (YSL 118 §)

Vesien ja maaperän suojelu

12. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu pohjaveden, pintavesien tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Alueen rintauksiin ei saa sijoittaa pohjaveden muodostumisen ja maisemoinnin kannalta alkuperäistä maa-ainesta heikompileatuista maa-ainesta. (MAL 3 §, 11 §, MAA 2 §, 5 §)

Pohjaveden tarkkailu

13. Ottamissuunnitelman mukaisesti maa-aineksia ei saa ottaa lupa-alueen länsiosassa alle +107m tason eikä lupa-alueen itäosassa alle +105...+101m tason. Ylimmän pohjavedenpinnan tason päälupa-alueen itäosassa lle on jätettävä kuitenkin aina vähintään 2 metrin suojaava maakerros. (MAL 11 §, MAA 2 §, 6 §)

14. Pohjaveden pinnan korkeutta on tarkkailtava kerran vuodessa syksyllä pohjavesiputkesta PV12 Okkerinharju. Tarkkailutulokset tulee toimittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä Lahden ympäristöpalveluille, joka voi tarkkailun perusteella tarvittaessa tarkistaa lupamääräyksiä.

Pohjaveden pinnan korkeus mitataan varsinaisen havaintoputken yläpäästä ja tulos ilmoitetaan senttimetrin tarkkuudella sekä etäisyytenä havaintoputken päästä että korkeustasona. Putken sijainti ja pohjaveden korkeustaso tulee sitoa valtakunnalliseen EUREF-FIN-koordinaattijärjestelmään (ETRS-GK26-projektio) sekä N2000- korkeusjärjestelmään. Pohjaveden pinnan korkeustiedot tulee toimittaa sähköisesti vuosittain tammikuun loppuun mennessä Lahden ympäristöpalveluille, ymparistopalvelut@lahti.fi. (MAL 3 §, 11 §, MAA 2 §, 6 §)

Polttonesteet ja vaaralliset aineet

15. Alueella ei saa huoltaa koneita tai laitteita. (MAL 11 §, MAA 2§)
16. Mikäli alueella säilytetään polttoainesäiliöitä, on niiden oltava huollettuja ja hyväkuntoisia kaksoisvaippasäiliöitä tai umpinaisella kiinteällä suoja-altaalla varustettuja yksivaippasäiliöitä. Yksivaippaisen säiliön suoja-altaan tilavuus on oltava vähintään 110 %.

Säiliöiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöihin törmääminen on estettävä. Säiliöt on varustettava tyyppikilvellä, laponestolla, ilmaputkella, lukittavalla täyttöaukolla sekä ylitäytönestimellä. Säiliön polttoaineletkulla on oltava kannaketeline. Säiliössä on oltava lukittava pumppu sekä lukittavilla sulkuventtiileillä varustettu tankkauslaitteisto (lukittava pistooli tai vastaava) työajan

ulkopuolella tapahtuvan asiattoman käytön estämiseksi. Säiliön käyttövarusteet on säilytettävä lukittavassa suojakotelossa. (MAL 11 §, MAA 2 §)

17. Työkoneiden pidempiaikaista vartioimatonta säilytystä toiminta-ajan ulkopuolella on vältettävä. Mikäli työkoneita säilytetään toiminta-alueella, on ne pidettävä lukittuina tiivispohjaisella alustalla. (MAL 11 §, MAA 2 §)
18. Jos alueella käytetään polttomoottorikäyttöistä seulontalaitteistoa, on sen polttoainesäiliön alla oltava tiivis alusta, josta vuotojen pääsy maaperään voidaan vahinkotilanteissa estää. Seulontalaitteiston ja työkoneiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta. (MAL 11 §, MAA 2 §)
19. Mikäli alueella tapahtuu öljyn tai muun ympäristölle vaarallisen aineen vuoto, on siitä viipymättä ilmoitettava pelastusviranomaiselle ja Lahden ympäristöpalveluille sekä ryhdyttävä välittömästi toimiin vahingon leviämisen ehkäisemiseksi. Vahinkoja varten alueelle on varattava helposti saataville imeytysmateriaalia. Työntekijät on koulutettava toimimaan oikein vahinkotilanteissa. Työkoneissa ja laitteissa on oltava pelastus- ja ympäristöviranomaisen yhteystiedot sekä opastus mahdollisia vaaratilanteita varten. (MAL 11 §, MAA 2 §)

Jälkihoito, maisemointi ja lopputarkastus

20. Koko ottamisalueen jälkihoitotöiden on oltava valmiit luvan voimassaoloaikana. Jos ottamisalueen maisemointiin tähtääviä jälkihoitotoimenpiteitä ei ole aloitettu viimeistään vuotta ennen sitä

ajankohtaa, jolloin maa-ainesluvan mukaan jälkihoito on oltava suoritettu, korotetaan perittävää valvontamaksua maa-ainestaksan mukaisesti 30 %. (MAL 3 §, 5 §, 11 §, MAA 2 §)

21. Koko ottamisalueen työnaikaiset jyrkät rintaukset on loivennettava jälkihoidon yhteydessä kaltevuuteen 1:3. Kaivu tulee suorittaa siten, että kaivualueen työnaikaiset rintaukset pystytään loiventa-maan ottamisalueelta saatavilla massoilla. (MAL 3 §, 11 §, MAA 2 §)

22. Ottamisalueelle tulee jälkihoitotoimenpiteenä muodostaa kasvualusta seuraavasti: pohjatasolle ja luiskiin levitetään tarvittaessa noin 20 cm paksuinen hiekkakerros, jonka päälle levitetään noin 5 cm:n vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan. Kasvualustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasvilajeja tai nurmikkoa ja puustoksi istutetaan sekametsää.

Ottamisalue tai osa siitä voidaan metsittää istuttamalla tai kylvämällä. Kasvualustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasvilajeja ja puustoa. Metsän istutuksessa on huomioitava maisematekijät. Liiallinen hienoaineksen, kuten saven, hiesun ja hienon hiedan käyttö kasvualustassa hidastaa veden imeytymistä maaperään, muuttaa pohjaveden muodostumisolosuhteita sekä hidastaa alueen maisemoitumista. Kaavamaisia ja suorja rivi-istutuksia tulee välttää. Suosituksena on vapaan istutuskuvioinnin käyttäminen maisemointisyistä. Metsityksen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee käyttää metsäalan asiantuntijoita. (MAL 3 §, 5 § ja 11 §, MAA 2 §)

23. Alueelle ei saa tuoda maa-aineksia muualta ilman valvontaviranomaisen suostumusta. Alueen humuskerroksen palauttamiseen voidaan käyttää tarvittaessa alueen ulkopuolisia puhtaita humusmaita, mutta niiden puhtaus on varmistettava ja massojen käytöstä on sovittava etukäteen lupaviranomaisen kanssa. Maiden lähtöpaikoista, määrästä sekä laadusta on pidettävä kirjaa. Kirjanpito on näytettävä valvovalle viranomaiselle vuositarkastusten yhteydessä. (MAL 11 §, MAA 2 §)
24. Maa-ainesluvan voimassaoloajan päättyessä luvansaajan on pyydettävä lopputarkastusta maa-ainesten ottoa valvovalta viranomaiselta. Lopputarkastuksessa selvitetään onko maa-ainesluvan lupaehtoja noudatettu. Lisäksi alueella on suoritettava jälkitarkastus 3 vuoden kuluttua lopputarkastuksesta. Jälkitarkastuksessa selvitetään, ovatko istutukset onnistuneet. Luvansaajan on pyydettävä jälkitarkastusta valvovalta viranomaiselta. (MAL 3 §, 5 § ja 11 §, MAA 2 §, 7 §)

Ottajan korvausvelvollisuus

25. Luvansaaja vastaa korvausvelvoitteista, jotka maa-ainesten ottamisesta saattavat aiheutua. (MAL 9 §)

Edellytykset luvan myöntämiselle

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa rajoitetaan ainesten ottamista siten, ettei aineksia saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista; luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 2 momentissa edellytetään, että alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Maa-aineslain 3 §:n 3 momentti rajoittaa maa-ainesten ottamista meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentissa edellytetään, että ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Yksilöidyt perustelut

Lupa-aika ja ottomäärä

Lupa maa-ainesten ottamiseen on mahdollista myöntää maa-aineslain 10 §:n mukaan määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Jos lupa on myönnetty kymmentä vuotta lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-aineksista on vielä ottamatta, voidaan lupa-aikaa jatkaa niin, että kokonaisajaksi tulee enintään 10 vuotta. Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti 5 vuodeksi (lupamääräys 1).

Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa maa-aineslain 23 a §:n ja maa-ainesasetuksen 9 §:n mukaisesti lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Lahden ympäristölupaviranomaisen maa-ainestaksapäätöksen mukaisesti luvansaaja voidaan vapauttaa valvontamaksusta tietyin, lupamääräyksessä esitetyin perustein (lupamääräys 2).

Vakuus

Luvan tultua lainvoimaiseksi luvansaajan on asetettava hyväksyttävä maa-aineslain 12 §:n vakuus, jolla voidaan välttää tai rajoittaa hankkeesta aiheutuvia haittoja tai korvata ne haitat, vahingot ja kustannukset, jotka päätöksen lupamääräysten noudattamatta jättäminen voivat aiheuttaa. Riittävän suurella vakuudella varmistetaan, että annetut määräykset jälkihoitotöineen voidaan suorittaa (lupamääräys 3).

Ottamissuunnitelman noudattaminen

Lupamääräyksillä vältetään ja rajoitetaan maa-aineslain 3 §:n tarkoitettamia maa-ainesten ottamisesta aiheutuvia haittoja. Muutoin tulee noudattaa ottamissuunnitelmaa.

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta voi muuttaa maa-aineslain 16 §:n nojalla antamia lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan, milloin 1) lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu; 2) ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin; tai 3) lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja tai selvityksiä.

Lahden ympäristöpalvelut voi luvan voimassaoloaikana antaa päätöksellään suostumuksen poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytyistä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä. Suostumuksen edellytyksenä on, että poikkeaminen ja sen laatu, ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset, ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikuta asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin (lupamääräys 4).

Kaivu-, rajaus- ja valvontamerkinnot sekä varotoimenpiteet

Maa-ainesten ottamisalueen ympärille tarvitaan riittävä suojaetäisyys häiriintyviin kohteisiin. Ympäristöministeriön (maa-aineslaki 4 b §) maa-ainesten ottamisoppaan (Maa-ainesten kestävä käyttö vuodelta 2009) mukaan suojaetäisyyden tulisi olla naapurin tilaan vähintään 10 metriä. Oppaan mukaan etäisyys soran ottamisalueelta asuinrakennukseen tulisi olla puolestaan vähintään 100 metriä. Lupa-alueen etäisyys on yli 500 metriä lähimpiin asuinrakennuksiin (lupamääräys 5).

Maa-ainekset on otettava ottamissuunnitelmaan merkityltä, tarkoin rajatulta alueelta. Jotta valvontaviranomaisen on mahdollista valvoa maa-

ainesten ottoa maa-aineslain 14 §:ssä ja maa-ainesasetuksen 7 §:n edellyttämällä tavalla, on ottamisalueelle asennettava riittävä määrä kestäviä ottamisalueen pohjatason korkeusmerkkejä. Jotta lupa-alueen ylityksiä ei pääse tapahtumaan ottamisen aikana, on sekä ottamisraja että kaivuraja merkittävä maastoon maa-aineslain 11 §:n mukaisesti ennen ottamistoiminnan aloittamista (lupamääräys 6).

Jyrkät rintaukset aiheuttavat putoamisriskin. Asiattomilta pääsy alueelle on kielletty maa-aineslain 11 §:n perusteella. Alueelle johtavat kulkuväylät on katkaistava siten, että asiattomilta pääsy alueelle estyy (lupamääräykset 7 ja 8).

Asutukselle ja liikenteelle aiheutuvan haitan vähentäminen

Maa-ainesluvan saajan on maa-aineslain 3§:n mukaan sijoitettava ottamispaikat ja järjestettävä ainesten ottaminen niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Liikenne ottoalueelle ja sieltä pois on järjestettävä muuta liikennettä vaarantamatta. Ottoalueelle johtavaa tietä ja ottoaluetta on kasteltava tarvittaessa vähäsateisina kausina, koska ottoalueen hiekka-pinta ilman suojakasvillisuutta on altis pölyämislle. (lupamääräykset 9 ja 10).

Maa-ainesten ottamislupa ei koske maa-aineslain 1 §:n mukaan ki-
viaineksen murskaamista. Mikäli luvansaaja haluaa murskata maa-ainesta

lyhytaikaisesti ottamisalueella, on siitä tehtävä meluilmoitus. Lyhytaikaisesta murskauksesta on tehtävä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa. Murskaamista voi ympäristönsuojelulain 27 §:n (527/2014) mukaan tehdä samalla alueella yhteensä alle 50 päivää ilman ympäristölupaa. Viranomaisen voi ilmoituksen johdosta antamassaan päätöksessä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaan kieltää tai keskeyttää toiminnan, jos yleiselle tai yksityiselle edulle aiheutuvia huomattavia haittoja ei voida määräyksillä riittävästi vähentää. Määräykset voidaan antaa tai toiminta kieltää, vaikka ilmoitusvelvollisuus olisi lyöty laimin (lupamääräys 11).

Vesien ja maaperän suojelu

Maa-aineslain 5 §:n mukaan suunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvitettävä vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnon-olosuhteisiin. Alkuperäistä maa-ainesta heikompileaatuisten maamassojen, kuten savi- tai hiesumaiden sijoittaminen kuopan pohjalle ja rintauksiin voi vähentää pohjaveden muodostumista, lisätä hienoaineksen määrää pohjavedessä sekä hidastaa alueen maisemoitumista (lupamääräys 12).

Pohjaveden tarkkailu

Maa-ainesten ottamisalue ei sijaitse yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeäksi luokitellulla pohjavesialueella, mutta alueen hiekkaselänteen hiekka- ja sorakerrostumissa muodostuu pohjavettä. Ottamista ei pidä ulottaa maa-aineslain 3 §:n mukaisesti todetun pohja-

vedenpintaan saakka, vaan rajoittamalla ottamissyvyyttä on mahdollista turvata pohjaveden muodostumisedellytykset ja sen laatu. Suojakerroksen paksuus mitataan ylimmän pohjavesipinnan tasosta. Ottamisalueen pohjaveden pintaa on tarkkailu useana vuonna, joten ylin pohjaveden pinta tiedetään riittävällä tarkkuudella (lupamääräykset 13 ja 14).

Poltonesteiden käsittely

Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaaminen on kielletty. Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaantumiseriskiä aiheuttavat etenkin maaaineksen ottamisalueiden työkoneissa käytetyt polttoaineet. Polttoaineiden käsittelymääräyksillä varmistetaan maa-ainelain 11 §:n ja maa-ainesasetuksen 2 §:n mukaisesti, etteivät polttoaineet tai muutkaan vaaralliset aineet aiheuta maaperän tai pinta- ja pohjavesien likaantumiseriskiä. Poltonesteiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta, jotta näiden aineiden joutuminen maaperään voidaan estää (lupamääräykset 15–19).

Jälkihoito, maisemointi ja lopputarkastus

Maa-ainesasetuksen 2 §:ssä on esitetty maa-aineslupahakemuksen ja sen liitteeksi vaadittavan maa-ainelain 5 §:n mukaisen ottamissuunnitelman sisältö. Asetuksen 2 §:n mukaan suunnitelmassa on esitettävä mm. ottamisalueen jälkihoito ja mikäli mahdollista, alueen myöhempi käyttö. Maa-ainelain 3 §:n mukaan ottaminen on suoritettava siten, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi. Jälkihoitotyöt pitää toteuttaa koko lupa-alueella viimeistään annettuun päivämäärään mennessä. Maa-ainestaksan mukaisella

valvontamaksun korotuksella pyritään varmistamaan luvan loppuvaiheessa alueen maisemointi määrätyssä ajassa (lupamääräys 20).

Rinteiden riittävä loiventaminen on tarpeen eroosion estämiseksi ja metsityksen onnistumisen varmistamiseksi. Lupa-alueen luiskien loivennukset ja pohjan maisemointi tulee tehdä pääsääntöisesti lupa-alueelta kuorituilla ja jyrkistä rintauksista luiskatuilla massoilla. Alueen rinnekaltevuutta on suositeltavaa vaihdella ja alueelle voidaan jättää kalliopaljastumia elävöittämään aluetta (lupamääräys 21).

Mikäli ottamisalueen ulkopuolelta halutaan tuoda maamassoja alueen jälkihoitoa varten, on niiden puhtaudesta ja sopivuudesta kasvualustan pintamateriaaliksi varmistuttava. Koska ottamisen alussa kuorittu orgaaninen pintamaa ei normaalisti riitä uuden maannoksen rakentamiseen, voi luvansaaja tuoda rajoitetusti ja valvotusti puhtaita humusmaita alueen ulkopuolelta uuden kasvualustan muodostamiseen jälkihoitovaiheessa. Lupamääräyksellä varmistetaan, että pintamaina käytetyt massat sopivat kasvillisuuden ja puuston kasvialustaksi ja etteivät ne aiheuta pohjaveden pilaantumisvaaraa tai haittaa lähialueen asutukselle maa-aineslain 3 §:n mukaista haittaa (lupamääräys 22-23).

Lopputarkastuksessa on mahdollista todeta maa-ainesasetuksen 7 §:n ja 8 §:n mukaisesti, onko luvansaaja noudattanut asetettuja lupa-ehtoja lupa-aikana ja voidaanko asetettu vakuus palauttaa (lupamääräys 24).

Ottajan korvausvelvollisuus

Maa-ainelain 9 §:ssä todetaan, että jos ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä sijaitsevan kiinteistön arvoa tai aiheuttaa muuta sellaista vahinkoa kiinteistön käyttämiselle, mitä ei ole pidettävä vähäisenä, on haittaa kärsineen kiinteistön omistajalla tai haltijalla oikeus saada ainesten ottajalta täysi korvaus haitasta, joka ainesten ottamisesta hänelle aiheutuu. Korvausta on vaadittava viiden vuoden kuluessa vahingon tai haitan aiheutumisesta (lupamääräys 25).

Luvan voimassaolo

Tämä lupa on voimassa viisi vuotta päätöksen tiedoksisaantipäivästä.
Päätös on voimassa 10.5.2027 asti.

LUPAMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämä lupahakemus on tullut vireille 2.3.2022, joten lupapäätöksestä perittävien kulujen maksutaksana käytetään Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan 1.3.2021 voimaan tullutta maa-ainestaksaa (RYLL 19.1.2021 § 8).

Maa-ainestaksan mukaisesti maa-aineslupakäsittelystä peritään maa-aineslupahakemuksen käsittelymaksu (2 §) ja vakuusmaksu (5 §).
Perusmaksu hakemusta kohti on **441,00 euroa**. Maksu vakuuden hyväksymisestä **105,00 euroa**.

Lupapäätöksen kokonaishinta 441 euroa + 105 euroa = 546 euroa

Maa-ainesluvan vuosittainen valvontamaksu

Lahden ympäristöpalvelut valvoo lupamääräysten noudattamista ja tarkastaa lupa-alueen vuosittain maa-ainesasetuksen 7 §:n mukaisesti.

1.3.2021 voimaan tulleen maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu (3 §) määräytyy lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn vuotuisen ottomäärän mukaan jokaiselta alkavalta m³:ltä 0,04 €/m³, ollen kuitenkin aina vähintään perusmaksu 441,00 euroa.

Lupahakemuksessa on arvioitu vuotuiseksi maa-ainesten ottamismääräksi 10 300 k-m³.

Luvansaaja on velvollinen maksamaan vuotuisen valvontamaksun luvan voimaantuloa seuraavan vuoden, eli tässä tapauksessa vuoden 2023 alusta aina luvan voimassaolovuoden loppuun asti. Mikäli luvanhaltija ilmoittaa kirjallisesti valvontaviranomaiselle etukäteen lupa-aikana kyseisen vuoden tammikuun loppuun mennessä, ettei maa-aineksia oteta ko. vuonna, luvanhaltijalta ei peritä kyseisen vuoden valvontamaksua.

Luvanhaltijalta peritään vuosittain kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan mukainen maa-ainesten ottomäärään perustuva valvontamaksu, ollen kuitenkin aina vähintään perusmaksu 441e.

Vuosittainen valvontamaksu on nykyisellä taksalla laskettuna vuonna 2023

perusmaksu eli 441 euroa. Maksu peritään vuosittain, vuoden 2023 alusta luvan voimassaolovuoden, eli vuoden 2027 loppuun asti.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lahden rakennus- ja ympäristölupalaakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla kaupungin verkkosivuilla. Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

Sovelletut säännökset

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Maa-ainesten kestävä käyttö, Opas maa-ainesten ottamisen sääntelyä ja järjestämistä varten, Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2019

Maa-ainestaksa 1.3.2021 lukien, Lahden rakennus- ja ympäristölupalaakunta 19.1.2021 (8 §)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote:

Hakija

Hämeen ELY-keskus

Lahden kaupunki, Kaupunkisuunnittelu

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 4

Kuulutus ja laskutus

Liitteet

Kartta Lapikistonmäki

§ 26

Ympäristölupapäätös Tykkimäen Sora Oy:n kiviaineksen murskauksesta ja siihen liittyvistä toiminnoista kiinteistöillä Sorapesä III (RN:o 532-409-1-1239), Sorämäki (RN:o 532-409-1-908), Sora-pesä II (RN:o 532-409-1-1104).

7549/11.01.00.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja Jari Mäntylä p. 044 416 2583

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta myöntää Tykkimäen Sora Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kiviaineksen murskaukseen siirrettävällä kivenmurskaamalla ja siihen liittyville toiminnoille kiinteistöille Sorapesä II (RN:o 532-409-1-1104, Sorapesä III (RN:o 532-409-1-1239) ja Sorämäki (RN:o 532-409-1-908). Murskan sijoituspaikka on Sorapesä III kiinteistö.

Toiminta voidaan aloittaa lupapäätöstä noudattaen muutoksenhausta huolimatta 3 000 euron vakuutta vastaan. Vakuus on asetettava ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Luvan täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Samalla päätöksellä lautakunta rauettaa ympäristönsuojelulain 88 §:n mukaisesti Nastolan kunnan ympäristölautakunnan 21.6.2004 (§ 62) Uutela

Maansiirto Oy:lle myöntämän ympäristöluvan sähkökäyttöiselle murskaimelle. Tämä lupapäätös korvaa rauetetun lupapäätöksen.

Perusteluosa

Tykkimäen Sora Oy on jättänyt 14.1.2022 päivättyllä hakemuksella Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle ympäristölupahakemuksen, jossa haetaan ympäristölupaa kiviaineksen murskaukselle ja siihen liittyville toiminnoille kiinteistöille Sorapesä II (RN:o 532-409-1-1104, Sorapesä III (RN:o 532-409-1-1239) ja Soramäki (RN:o 532-409-1-908). Murskan sijoituspaikaksi on esitetty Sorapesä III kiinteistöä.

Hakemusalue sijaitsee Lahden Arolassa, lähellä Lahden ja Iitin rajaa. Alueella on voimassa oleva maa-ainesten ottolupa.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Kiviaineksen murskaukseen, joka kestää yli 50 vuorokautta, tulee olla ympäristölupa ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 e) mukaan. Saman lain 28 §:n mukaan murskaamalla, joka sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle, on oltava ympäristölupa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin mukaan (YSL 527/2014: 27 §, 28 §, 34 §).

Luvan hakija

Tykkimäen Sora Oy

Tehontie 20

45200 Kouvola

Y-tunnus: 0163369-4

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 4

puh. 040 709 5348

tykkimaensora@tykkimaensora.fi

Hakijan ja laitoksen yhteyshenkilö

Mikko Aho

puh. 040 1690 007

mikko.aho@tykkimaensora.fi

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Tykkimäen Sora Oy hakee ympäristönsuojelulain 199 § mukaista lupaa toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa (YSL 527/2014: 199 §).

Toiminnanharjoittaja käsityksen mukaan toiminnasta ei aiheudu pysyvää muutosta tai ympäristövaikutusta suunnittelualueen ulkopuolella. Toiminta voidaan tarvittaessa keskeyttää lupamääräysten muuttamisen tai päätöksen kumoutumisen tapauksessa.

Vakuus

Tykkimäen Sora Oy esittää ennen toiminnan aloittamista asetettavaksi vakuudeksi 3 000 euroa. Vakuus asetetaan ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta. Asetettava vakuus on riittävä ympäristön saattamiseksi ennalleen ympäristönsuojelulain soveltamisalaan kuuluvan mahdollisen pilaantumisen osalta.

Laitos ja sen sijainti

Tykkimäen Sora Oy:n murskausaseman toiminnot sijoitetaan Lahden kaupungin Arolan kylässä Uutela Group Oy:n omistamille kiinteistöille 532-409-1-1104, 532-409-1-1239 ja 532-409-1-908. Murskain sijoitetaan kiinteistölle 532-409-1-1239. Kiinteistöjen kokonaispinta-ala on yhteensä noin 32,9 ha, josta varsinaista maa-ainesten ottamisaluetta on noin 14,9 ha ja kaivualueita noin 10,4 ha. Laitoksen käyntiosoite: Selkolantie, Uusikylä

Laitoksen koordinaatit ETRS-TM35FIN-koordinaatistossa:

P= 6755479

I= 451895

Hakemuksen vireilletulo ja täydennykset

Lupahakemus on tullut vireille 29.10.2021 Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakuntaan. Hakemusta on täydennetty 29.12.2021, 4.1.2022, 17.1.2022 sekä 25.2.2022.

Voimassa olevat luvat, päätökset ja sopimukset

Alueella on voimassa Lahden seudun ympäristölautakunnan (21.10.2014, § 67) myöntämä maa-aineslupa (Dnro D/1268/10.03.00.13/2012). Maa-aineslupa on voimassa syksyyn 2024 asti.

Nastolan kunnan ympäristölautakunta on myöntänyt 21.6.2004 (§ 62) Uutela Maansiirto Oy:lle ympäristöluvan hakemuskiinteistöille sähkökäyttöiselle murskaimelle. Murskauskäytön käyttöenergiana on ollut kiinteästä sähköverkosta otettu sähkö. Toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että kyseinen laitteisto on pienitehoisena suunniteltuun toimintaan sopimaton. Murskausasema on purettu syksyllä 2011 ja sen betonirakenteet on poistettu 2014. Murskainlaitos ei ole toiminut sen

jälkeen alueella. Vanha murskainlupa voidaan rauettaa. (YSL 527/2014: 88 §).

Tykkimäen Sora Oy on tehnyt vuokrasopimuksen 20 vuodeksi kiinteistönomistajan kanssa. Sopimuksella maa-aineslupa on siirretty Tykkimäen Sora Oy:lle.

Alueen eteläosassa on rasiitteena sähkölinja.

Tykkimäen Sora Oy:lla on ympäristövahinkovakuutus OP Pohjola Oyj:ssä 1.1.2022 alkaen. Vakuutuksen numero on 48-02127-5.

Kaavoitustilanne

Suunnittelualueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014, joka on saanut lainvoiman 14.5.2019. Maakuntakaavassa suunnittelualue on merkitty eo-merkinnällä ja vaaleanpunaisella katkoviivalla maa-ainesten ottoalueeksi. Suunnittelualueelle on merkitty ohjeellinen ulkoilureitti (ur). Maa-ainesten ottoalueen itäpuolella on ge-merkinnällä merkitty Salpausselän arvokas harju-alue.

Suunnittelualue on merkitty Lahden kaupunginvaltuuston 12.3.2018 hyväksymässä Uudenkylän osayleiskaavassa Y-204 merkinnällä EO/M, joka on maa-ainesten ottoalueeksi/maa- ja metsätalousvaltaiseksi tarkoitettu alue. Suunnittelualue sijaitsee osayleiskaavaan merkityllä Salpausselän alueella (vihreällä katkoviiva ja ss-merkintä). Kaavaan on merkitty vihreillä palloilla ulkoilureitti, joka kulkee suunnittelualueen pohjoispuolitse. Lisäksi suunnittelualueen eteläosaan on merkitty z-merkinnällä sähkölinja. Osayleiskaava on oikeusvaikutteinen.

Suunnittelualueen pohjoispuolella on voimassa litin kunnanvaltuuston 10.9.2002 hyväksymä ja KHO:n päätöksellä 19.10.2004 supistettu Kymijoen-Mankalan vesistöalueen rantayleiskaava. Lisäksi

suunnittelualan pohjoispuolella on voimassa litin kunnanvaltuuston 28.8.2018 hyväksymä ja KHO:n 24.11.2020 vahvistama Kymijoen-Mankalan vesistöalueen rantayleiskaavan muutos. Otteet rantayleiskaavasta ja sen muutoksesta on esitetty liitteessä 1.

Alueella ei ole asemakaavaa.

Maankäyttö

Lähimmät asuinrakennukset lännessä Lahden ja litin puolella sijaitsevat noin 600 metrin etäisyydellä murskan suunnitellusta sijainnista. Etelässä Lahden alueella lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 800 metrin etäisyydellä murskan suunnitellusta sijainnista. Idässä lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat yli kilometrin etäisyydellä litin puolella.

Suunnittelualuetta ympäröivät metsät ovat tavanomaisessa metsätalouksikäytössä.

Maaperä ja pohjavesi

Suunnitteluala sijaitsee I Salpausselän reunamuodostumalla. Alueen maaperä on Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartan mukaan hiekkaa. Alueella on myös soraa ja vaihtelevasti hienoainesta ja kiviä.

Suunnitteluala sijaitsee "Nastoharju-Uusikylä B"-nimisellä 1E-luokan pohjavesialueella (nro 0453252B) ja pohjaveden muodostumisalueella. Lähin vedenottamo sijaitsee noin kolme kilometriä etelään suunnittelualueelta.

Alueella on tehty pohjavesiselvityksiä ja pohjavesialueiden rakennuselvityksiä. FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy:n vuonna 2014 te-kemässä täydentävässä pohjavesiselvityksessä määritettiin pohjaveden valuma-

alueiden rajaukset ja virtausyhteydet (kuva 2). Soramäki, Sorapesä II ja Sorapesä III sijaitsevat Nastola-Uusikylä B, valuma-alue 5–nimisellä alueella. Alue rajautuu lännessä ja idässä kalliokynnyksiin.

Pohjaveden virtaus suuntautuu etelästä pohjoiseen kallioperän ruhjepainanteen suuntaisesti. Pohjavesi purkautuu Selkojärveen ja järven rannan lähellä olevaan lähteeseen.

Alueella on tehty maa-aineslupan mukaista pohjaveden pinnantason ja laadun tarkkailua soranottoalueen keskiosassa sijaitsevasta pohjavesiputkesta (PVP 2). Pohjaveden pinta oli putkessa tasolla +86,3 vuonna 2020. Lisäksi pohjaveden laatua on tarkkailtu Selkojärven rannan lähellä sijaitsevasta lähteestä.

Pintavedet

Suunnittelualueesta luoteeseen noin 300 metrin etäisyydellä sijaitsee Selkojärvi, jonka vesipinta peruskartan mukaan on tasolla +74,1 ja koillisessa noin 500 metrin etäisyydellä sijaitsee Haramaanjärvi, jonka vesipinta on tasolla +76,2.

Suunnittelualueen pintavedet imeytyvät pääosin maaperään. Vähäinen määrä pintavesiä kulkeutuu pintavaluntana Selkojärven suuntaan.

Suunnittelualueen pohjoisosa, johon hakemuksen mukaiset toiminnot sijoittuvat, kuuluu Mankalan Arrajärven valuma-alueeseen (vesistönrö 14.122), joka on osa Pyhäjärven valuma-aluetta (14.12). Päävesistöalue on Kymijoen vesistöalue (14.1).

Suojelualueet

Suunnittelualueen eteläpuolella noin 500 metrin etäisyydellä murskan suunnitellusta sijainnista Ylämaantien ja rautatien välissä sijaitsee Lepomaa-niminen muinaisjäännösalue.

litin puolella suunnittelualueesta noin 1,5 km luoteeseen sijaitsee yksityisellä maalla oleva Löllänvuoren lehmusmetsä (LTA050042).

Yleiskuvaus laitoksen toiminnasta ja laitteista

Alueella on voimassa oleva maa-ainesten ottolupa 1 070 000 km³:n maa-ainemäärälle. Voimassa olevan maa-ainesluvan mukaista ottamista ei ole aloitettu. Vuotuiseksi ottomääräksi on suunniteltu noin 100 000 m³ (150 000 tonnia) vuodessa. Vuosittain murskattavan soran osuus on noin 20 % vuosittaisesta ottomäärästä eli noin 30 000 tonnia vuodessa.

Alueella käytetään sähkökäyttöistä seulaa, kuljetinta ja murskainta. Murskainten melua ja pölyä estetään kotelorakenteella.

Kiviaineistuotteita varastoidaan ottoalueella tarpeen mukaan. Varastokasat sijoitetaan suunnittelualueen luoteisosaan siten, että ne vähentävät melun leviämistä lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan. Pölyämistä ehkäistään tarvittaessa kastelemalla varastokasoja.

Alueelta otettava sora ja hiekka syötetään seulalaitteistoon. Kiviaineksestä noin 20 % ohjautuu seulalaitteistosta murskaimeen. Kiviaines seulotaan ja murskataan halutun raekokojakauman omaaviksi kiviainestuotteiksi. Seulalaitteisto ja murskain ovat sähkökäyttöisiä.

Seulalaitteisto ja murskain ovat alueella noin kolme viikkoa kerrallaan. Koneet ja laitteet tuodaan alueelle huollettuna. Murskaamo sijoitetaan tasolle + 103. Murskaamon sijainti on esitetty asemapiirroksessa (piirustus 4). Murskaamon sijaintia ei siirretä ottamistoiminnan edetessä.

Alueella käytetään pyöräkuormainta mm. maa-ainesten siirtämisessä ja kuormien lastauksessa. Varastokasat sijoitetaan suunnittelualueen luoteisosaan.

Alueella seulotaan ja murskataan arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00–22.00 välisenä aikana. Murskauspäiviä on vuodessa noin 45 kpl. Murskausjaksoja on kolme kertaa vuodessa. Murskausta ei tehdä arkipyhinä eikä 1.7.–31.7. välisenä aikana.

Maa-ainesten ottamistoiminnan arvioitu liikennemäärä on 22 ajoneuvoa/vrk, josta murskauksen arvioitu osuus on noin 5 ajoneuvoa/vrk.

Toiminnan ajankohta

Soranottoa, seulontaa ja murskausta tehdään arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00–22.00 välisenä aikana. Tuotteiden kuormausta ja kuljetusta tehdään maanantaista perjantaihin klo 7.00–22.00 ja lauantaisin klo 7.00–18.00 välisenä aikana.

Vuodessa on yhteensä noin 45 murskauspäivää. Murskausjaksoja on kolme kertaa vuodessa. Murskausta ei tehdä 1.7.–31.7. välisenä aikana eikä arkipyhinä.

Tukitoiminta ja polttoaineiden varastointi

Seula- ja murskauslaitteiston tarvitsema sähkö tuotetaan aggregaatilla. Aggregaatti sijoitetaan tukitoiminta-alueelle rakennettavaan, lukittavaan halliin. Hallin lattia asfaltoidaan ja varustetaan hiekanerottimella ja umpisäiliöllä. Mahdolliset öljyvuodot ohjataan umpisäiliöön lattian kallistuksin.

Tyypikilvellä, laponestolla, ilmaputkella ja ylitäytönestimellä varustettu polttoainesäiliö varastoidaan suoja-altaalla varustetussa lukittavassa kontissa. Kontti sijoitetaan halliin.

Aggregaatti kuluttaa kevyttä polttoöljyä 500 litraa päivässä 3 000 tonnin tuotannolla. Aggregaatin kokonaiskulutus on noin 25 m³ kevyttä polttoöljyä vuodessa.

Pyöräkuormaaja kuluttaa arviolta 250 litraa päivässä ja 40 m³ vuodessa kevyttä polttoöljyä. Pyöräkuormaaja tankataan hallissa. Tukitoiminta-alueella tehdään tarvittaessa välttämättömiä huoltotoimia pyöräkuormaajalle.

Energian ja veden käyttö

Sähköverkosta hankittavaa sähköä käytetään sosiaalityötiloissa ja tukitoiminta-alueen valaistukseen. Seula- ja murskauslaitteiston tarvitsema sähkö tuotetaan aggregaatilla.

Pölyämisen estämiseen käytetään tarvittaessa vettä. Vesi tuodaan alueelle säiliöissä. Alueella ei muodostu viemäritäviä jätevesiä. Sosiaalityötiloihin tulee kuivakäymälä tai kemiallinen wc.

Jätteiden käsittely ja hyödyntäminen

Toiminnassa syntyy jätettä vain vähäisiä määriä lähinnä sosiaalityötiloista. Syntyvä jäte on laadultaan sekajätettä ja/tai energiajätettä, joita muodostuu alle 1 tonni vuodessa. Jätteet toimitetaan luvan omaavaan vastaanottoonpaikkaan.

Liikennejärjestelyt

Ottamisalueen länsireunassa on lukitulla puomilla varustettu tieyhteys yhdystieltä nro 14501 (Selkolantie/Ylämaantie). Liittymää ottoalueelta

Selkolantielle on parannettu vuonna 2016. Liittymä on asfaltoitu ja näkemäalueita parannettu Uudenmaan ELY-keskuksen ohjeiden mukaisesti.

Liikenne kulkee alueelta yhdystien kautta edelleen valtatielle 12, joka sijaitsee noin 900 metrin etäisyydellä ottamisalueesta.

Yhdystie nro 14501 keskimääräinen vuorokausiliikenne KVL oli 122 ajoneuvoa/vrk vuonna 2020 ja VT 12 keskimääräinen vuorokausiliikenne KVL oli 6611 ajoneuvoa/vrk (Väylävirasto, 2021).

Yhdystiellä nro 14501 raskaan liikenteen osuus vuorokausiliikenteestä on noin 5 ajoneuvoa/vrk ja VT 12:lla raskaan liikenteen osuus vuorokausiliikenteestä on noin 1230 ajoneuvoa/vrk (Väylävirasto, 2021).

Ramboll Finland Oy:n vuonna 2014 laatimassa maa-ainesten ottamissuunnitelmassa ottamistoimintaan liittyväksi vuorokausiliikennemääräksi on arvioitu keskimäärin 22 ajoneuvoa/vrk. Vuosittain murskattavan kiviaineksen määrä on noin 30 000 tonnia. Tämän perusteella murskaukseen liittyväksi keskimääräiseksi vuorokausiliikennemääräksi arvioidaan alle 10 ajoneuvoa/vrk. Murskaukseen liittyvällä raskaalla liikenteellä ei ole merkitystä VT 12 liikennemääriin.

Päästöt ja niiden vähentämiskeinot

Päästöt ilmaan

Päästöjä ilmaan aiheutuu työkoneiden pakokaasuista sekä pölyämisestä. Päästöjen minimoimiseksi työkoneiden tarpeetonta käyttöä vältetään, työkoneet pidetään kunnossa ja koneiden polttoaineena käytetään vähärikkistä polttoöljyä.

Murskaus, seulonta ja kiviainesten käsittely tapahtuvat ottoalueen pohjalla, mikä vähentää toiminnasta muodostuvan melun ja pölyn kulkeutumista ottamisalueiden ulkopuolelle. Murskaimen kotelointi vähentää toiminnasta muodostuvan melun ja pölyn määrää.

Kuljetusteitä, varastokasoja sekä maa-ainekuormia kastellaan myös tarpeen mukaan pölyämisen minimoimiseksi.

Melu ja värinä

Melua aiheutuu murskauksesta, työkoneiden toiminnasta (kuorma-autojen lastaus) sekä alueelle suuntautuvasta liikenteestä. Melupäästöjä vähennetään murskaimen koteloinnilla, varastokasojen sijoittelulla sekä pitämällä työkoneet ja laitteistot kunnossa. Melusuojausta voidaan parantaa myös murskaimen länsipuolelle sijoitettavalla melusteellä. Alueella ei ole värinää aiheuttavia toimintoja.

Päästöt pintavesiin

Toiminnasta ei aiheudu vesipäästöjä. Alueella muodostuvat vedet ovat pääasiassa sade- ja sulamisvesiä. Alueella ei muodostu viemäritäviä jätevesiä. Sosiaalitoimintaan tulee kuivakäymälä tai kemiallinen wc.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Laitoksen toiminnasta ei normaalitilanteessa aiheudu päästöjä maaperään tai pohjaveteen. Alueella käytetään sähkökäyttöistä seulaa, kuljetinta ja murskainta. Aggregaatti sijoitetaan tukitoiminta-alueelle rakennettavaan, lukittavaan halliin. Hallin lattia asfaltoidaan ja varustetaan hiekanerottimella ja umpisäiliöllä. Mahdolliset öljyvuodot ohjataan umpisäiliöön lattian kallistuksien avulla.

Kevyt polttoöljy varastoidaan ylitäytönestolla varustetussa polttoainesäiliössä, joka sijoitetaan lukittavaan konttiin suoja-altaaseen. Pyöräkuormaaja tankataan hallissa. Tankkauksessa käytetään adapteripistoolia. Kohteessa noudatetaan maa-ainesluvan lupamääräyksiä.

Tukitoiminta-alueella hulevesien syntyminen estetään rakentamalla kevytrakenteinen halli.

Toimintaan liittyvät riskit ja niihin varautuminen

Toimintaan liittyviä riskejä ovat lähinnä mahdolliset polttoainevuodot työkoneista ja tankkaustapahtuman yhteydessä. Vuotoihin varaudutaan ohjeistamalla henkilöstö turvalliseen työskentelyyn sekä toimintaan vuototilanteissa. Tankkaukset tehdään asfaltin päällä.

Tukitoiminta-alueen mahdolliset öljyvuodot ohjataan umpisäiliöön. Alueelle varataan saataville riittävästi imeytysmateriaalia vuotojen keräämiseksi. Ympäristövahingon vaaraa aiheuttavista poikkeuksellisista tilanteista ilmoitetaan viipymättä pelastuslaitokselle ja ympäristöviranomaisille.

Kiinteistöllä Soraperä II (532-402-1-1104) sijainneen polttoaineen jakelupisteen maapohja on kunnostettu vuonna 2009. Silloisen Hämeen ympäristökeskuksen kanssa käydyn neuvottelun perusteella kunnostus toteutettiin tutkimuskaivuna. Alueelta poistettiin pilaantunutta maa-ainesta noin 800 tonnia. (Tutkimusraportti Ramboll Finland Oy 18.8.2009).

Kunnostetulta alueelta otetun jäännöspitoisuusnäytteen kenttä- ja laboratorioanalyysitulokset alittivat valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) öljyhiilivedyille C₁₀-C₄₀ asetetun kynnyсарvotason 300 mg/kg. Ramboll Finland Oy:n raportin mukaan kunnostuskohteeseen ei jäänyt

jälkitarkkailutarvetta. Alueen pohjavedessä ei ole todettu kunnostuksen jälkeisessä tarkkailussa kohonneita öljyhiilive-typitoisuuksia.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (bat) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (bep) soveltaminen

Parhaalla käyttökelpoisella tekniikalla (Best Available Techniques, BAT) tarkoitetaan mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia tuotanto- ja puhdistusmenetelmiä ja toiminnan suunnittelu-, rakentamis-, ylläpito-, käyttö- sekä lopettamistapoja, joilla voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen tai tehokkaimmin vähentää sitä ja jotka soveltuvat ympäristölupamääräysten perustaksi.

Ympäristön kannalta parhailla käytännöillä (BEP) tarkoitetaan pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoituksenmukaisten kustannustehokkaiden eri toimien yhdistelmiä, kuten työmenetelmiä sekä raaka-aine- ja polttoainevalintoja.

Toiminnan aikana seurataan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varaudutaan alalla yleisesti käytössä olevan tekniikan käyttöönottoon. Käytettävää parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) sekä ympäristön kannalta parasta käytäntöä (BEP) ovat mm. seuraavat toimintatavat:

- Työkoneet pidetään kunnossa ja polttomoottorien tarpeetonta käyttämistä vältetään.
- Pohjaveden ja maaperän pilaantumista ehkäistään tukitoiminta-alueen maaperänsuojaustoimilla ja käyttämällä sähkökäyttöistä seulaa ja murskainta.
- Polttoainevuotoja ehkäistään polttoainesäiliön ja tukitoiminta-alueen rakenteilla.

- Varastokasoja ja kuljetusteitä kastellaan tarpeen mukaan pölyämisen vähentämiseksi.
- Melun leviämistä vähennetään murskaimen ja varastokasojen sijoittelulla sekä tarvittaessa melusteellä.
- Murskauksen meluvaikutuksia vähennetään rajoittamalla toiminta-arkipäiviin.

Päästöjen vähentämistoimilla ei ole tiedossa olevia ristikkäisvaikutuksia.

Ympäristövaikutukset

Vaikutukset ihmisten terveyteen ja yleiseen viihtyvyyteen

Suunnittelualue on olemassa olevaa maa-ainesten ottamisaluetta, jolla ei ole virkistyskäyttöä. Mahdollisuudet luonnossa liikkumiseen ja luonnonvarojen hyödyntämiseen, esimerkiksi marjastukseen ja sienestykseen, säilyvät suunnittelualueen ulkopuolella. Murskauksella ei ole merkittävää vaikutusta ihmisten terveyteen ja yleiseen viihtyvyyteen.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön.

Suunnittelualue on olemassa olevaa maa-ainesten ottamisaluetta, jolta kasvillisuus on osin poistettu. Murskauksella ei ole pysyviä vaikutuksia suunnittelualueen lähiympäristön luontoon.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Toiminnalla ei ole vaikutusta vesistöön, kalastoon tai vesistön käyttöön.

Ilmapäästöjen vaikutukset

Lähin asutus sijaitsee noin 600 metrin etäisyydellä murskan suunnitellusta sijainnista. Pölyämisen ei arvioida vaikuttavan ilmanlaatuun asutuksen luona.

Kastelulla vähennetään tarvittaessa maa-aineksen ottamisesta syntyviä pölyhaittoja. Mm. maa-ainekuormat ja varastokasat kastellaan tarvittaessa. Kasteluvesi tuodaan alueelle säiliössä. Työmaateiden pölyämistä torjutaan tarvittaessa kastelemalla sekä teiden säännöllisellä kunnostuksella. Kastelussa käytetään suolaamatonta vettä. Ottoalueen kuoppamainen muoto estää myös osaltaan pölyn leviämisen ympäristöön.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Normaalitilanteessa toiminnasta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia maaperään ja pohjaveteen. Tukitoiminta-alueen asfaltoinnilla ja polttoaineen varastointiratkaisuilla estetään haitalliset vaikutukset maaperään ja pohjaveteen. Pohjaveden pinnan tasoa ja laatua tarkkaillaan säännöllisesti maa-ainesluvan mukaisen tarkkailuohjelman mukaisesti.

Melun vaikutukset

Soran murskauksen aiheuttamat meluvaikutukset on arvioitu mallintamalla. Mallinnuksella tarkasteltiin myös eri vaihtoehtoja melusuojaukselle.

Toiminnanharjoittaja esittää, että toiminnan alettua toiminnasta aiheutuva melutaso voidaan tarvittaessa määrittää kertaluonteisella mittauksella lähimmässä häiriintyvässä kohteessa.

Valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 säädetään kiviaineksen louhinnan ja murskauksen ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa. Asetuksessa on säädetty mm. vähimmäisetäisyyksistä lähimpiin asuintaloihin, loma-asuntoihin sekä

melulle ja pölylle erityisen herkkiin kohteisiin (sairaalat, päiväkodit, hoitotai oppilaitokset).

Asetuksessa on myös säädetty, että toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää VNp 993/1992 säädettyjä ulkomelun ohjearvoja, ts. kivenlouhinnan ja murskauksen osalta nämä ohjearvot ovat raja-arvoja.

Toiminnanharjoittaja esittää melumalliin perustuen, että melusuo-jauksen parantaminen voidaan tarvittaessa toteuttaa murskaimen lähelle, sen ja lähimmän asutuksen väliin sijoitettavilla melusteillä.

Melumallinnuksen mukaan kahden lännessä sijaitsevan asuinrakennuksen pihapiirissä on pienillä alueilla päiväajan melutaso enimmillään noin 55 dB. Muualla asuinalueella melutaso jää alle 50 dB.

Kun varastokasa on sijoitettu murskaimen luoteispuolelle, on melumallinnuksessa lähimpänä Selkojärveä sijaitsevien asuinrakennusten kohdalla melutaso saatu alennettua alle 45 dB. Yhden lännessä sijaitsevan asuinrakennuksen pihapiirissä melutaso on enimmillään 55 dB. Muiden lännessä sijaitsevien asuinrakennusten kohdalla melutaso on enimmillään 50 dB. Mallinnustilanteessa, jossa murskaimen länsi/luoteispuolelle on rakennettu 6 metriä korkea ja 12 metriä leveä meluste, on saatu läntisen asuinalueen melutaso alennettua alle 45 dB.

Ympäristöön kohdistuvien päästöjen vaikutusten tarkkailu

Käyttötarkkailu

Toiminnan käyttötarkkailuna pidetään kirjaa vuosittain toiminta-ajoista, polttoaineiden kulutuksesta, toiminnassa muodostuvista jätemääristä sekä mahdollisista poikkeustilanteista. Koneiden ja laitteiden kuntoa seurataan säännöllisesti osana normaalia toimintaa.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Toiminnanharjoittajan käsityksen mukaan toiminnassa ei muodostu päästötarkkailua edellyttäviä päästöjä ympäristöön. Toiminnanharjoittaja esittää, että toiminnan alettua voidaan tarvittaessa toteuttaa yksi melumittaus lähimmässä häiriintyvässä kohteessa.

Toiminnanharjoittaja esittää myös, että pohjavesitarkkailua jatketaan maa-aineslupan tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailuohjelma pe-rustuu ympäristöhallinnon ohjeisiin (Maa-ainesten kestävä käyttö, 1/2009). Tarkkailuohjelma sisältää pohjaveden laadun tarkkailun ja pohjaveden pinnankorkeustason tarkkailun. Tarkkailuohjelman mukaisesti vesinäytteistä tehdään laaja analyysi kolmen vuoden välein ja välivuosina suppea analyysi. Pohjaveden pinta mitataan pohja-vesiputkesta kolmen kuukauden välein.

Poikkeukselliset tilanteet ja häiriöpäästöt

Toimintaan liittyviä riskejä ovat lähinnä mahdolliset polttoainevuodot työkoneista ja tankkaustapahtuman yhteydessä. Vuotoihin varaudutaan ohjeistamalla henkilöstö turvalliseen työskentelyyn sekä toimintaan vuototilanteissa. Tankkaukset tehdään asfaltin päällä.

Tukitoiminta-alueen mahdolliset öljyvuo-dot ohjataan umpisäiliöön. Alueelle varataan saataville riittävästi imeytysmateriaalia vuotojen keräämiseksi. Ympäristövahingon vaaraa aiheuttavista poikkeuksellisista tilanteista ilmoitetaan viipymättä pelastuslaitokselle ja ympäristöviranomaisille.

Hakemuksen käsittely

Hakemus on tullut vireille 29.10.2021. Sitä on täydennetty 29.12.2021, 4.1.2022, 17.1.2022 sekä 25.2.2022.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Kuulutus hakemuksesta on julkaistu Uusi Lahti-lehdessä 9.3.2022 ja se on ollut nähtävillä Lahden kaupungin verkkosivuilla 10.3.-19.4.2022 välisen ajan. Lisäksi lähinaapureita on tiedotettu asiasta.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Lahden kaupunkisuunnittelulta, Lahden ympäristöterveysviranomaiselta, Lahden museolta sekä litin kunnalta.

Hämeen ELY-keskus katsoo 25.4.2022 lähettämässään lausunnossa, että toiminta on mahdollista järjestää niin, ettei siitä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Lupamääräyksissä tulee ottaa huomioon seuraavaa:

- Polttoainesäiliön, aggregaatin ja tankkauspaikan suojausrakenteet on toteutettava kaksoispidätyksen periaatteen mukaisesti.
- Hakemuksen perusteella jää epäselväksi täyttykö vaatimus aggregaatin sijoituspaikan ja työkoneiden tankkauspaikan osalta.
- Pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi ELY-keskukselle ja ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET) suorasiirtoina tarkkailun toteuttavan laboratorion tai konsultin toimesta.

Lahden kaupunkisuunnittelu ei antanut lausuntoa.

Lahden ympäristöterveys ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa Tykkimäen Sora Oy:n ympäristölupahakemuksesta.

Lahden museoiden lausunto: suunnittelualue on ollut muinaisjäännösinventoinnin kohdealueena vuonna 2014 (T. Tiainen 2014: Nastola. Uudenkylän osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi). Tiedot alueen muinaisjäännöksistä ovat siten ajan tasalla.

Suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia muinaisjäännöksiä. Lähin tunnettu muinaisjäännös, radanrakentajien hautausmaa (muinaisjäännösrekisterin tunnus Lepomaa, nro 1000024309) sijaitsee suunnittelualueen etelärajan tuntumassa, jääden kuitenkin aluetta rajaavan Ylämaantien eteläpuolelle.

Edellä esitetyn perusteella hankkeelle ei ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

litin kunnan viranomaislautakunta antoi hakemuksesta seuraavan lausunnon: Toiminnasta ei saa syntyä kohtuuttomia melu- ja pölyvaikutuksia lähimmille kiinteistöille. Toiminta ei saa vaikeuttaa rantatonttien myyntiä tai laskea niiden arvoa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole toimitettu kuulutusaikana lupaviranomaiselle kirjallisia muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan vastine

Hakijan käsityksen mukaan toimittaessa hakemuksessa esitetyn mukaisesti toiminnasta ei synny kohtuuttomia melu- tai pölyvaikutuksia lähimpien asuinrakennusten, lomarakennusten tai rantatonttien luona.

Murskauslaitos tuodaan alueelle vain murskausjaksojen ajaksi ja murskauspäiviä on vuodessa vain noin 145 kpl. Alueella murskataan vain arkipäivisin maanantaista perjantaihin. Murskausta ei tehdä heinäkuussa eikä arkipyhinä.

Lupahakemuksessa on esitetty tiedot melu- ja pölyvaikutusten vähentämiseksi tehtäviksi toimista, kuten varastokasojen ja melusteiden sijoittelusta sekä kastelusta. Lisäksi hakemuksessa on esitetty, että murskauksen alkaessa voidaan kertaluonteisesti mitata toiminnasta aiheutuvat melutasot lähimmässä häiriintyvässä kohteessa.

Hakija huomauttaa, että alueella on jo voimassa oleva maa-ainesten ottolupa, jonka mukaisesti alueelta saa ottaa maa-aineksia. Siten hakijan arvion mukaan hakemuksen mukainen murskaustoiminta esitettyjen suojaustoimien kanssa ei vaikuta rantatonttien arvoon.

Tykkimäen Sora Oy:n vastine Hämeen ELY-keskuksen lausuntoon:

Tankkauspaikalle halliin varataan imeytysmateriaalia. Hallin lattia muotoillaan siten, että mahdolliset havaitsemattomat öljyvuodot, joita ei heti päästä imeyttämään, eivät pääse hallin ulkopuolelle eivätkä jää seisomaan hallin lattialla, vaan ne ohjautuvat umpisäiliöön. Hallin rakentamisen yhteydessä lattian asfalttibetonin alle asennetaan HDPE-kalvo. Täten kaksoispidätyksen periaate toteutuu.

Pohjavesitarkkailun tulokset voidaan toimittaa tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle ja ympäristöhallinnon POVET-tietojärjestelmään.

Tehdyt tarkastukset

Maa-ainesluvan valvontaviranomainen on tehnyt vuosittain tarkastuksia alueella. Viimeisin tarkastus on tehty 24.9.2021.

Lupaviranomaisen vastaus yksilöityihin vaatimuksiin

Asiasta annetut lausunnot on otettu huomioon lupamääräyksien perusteluista ilmenevällä tavalla. Sen lisäksi mitä on lupahakemuksessa esitetty, annetaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi

ympäristönsuojeluasetuksen 15 §:n ja 19 §:n mukaiset lupamääräykset (YSA 713/2014: 15 § ja 19 §).

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toiminnan aloitus

1. Murskaustoiminta voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen 3 000 euron vakuutta vastaan. Vakuus on tarpeen ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta. Vakuus on asetettava ympäristöluvassa osoitetun Lahden ympäristölupaviranomaisen eduksi ennen toiminnan aloittamista (YSL 527/2014: 199 §).
2. Ympäristöluvan valvontaviranomaiselle on varattava mahdollisuus osallistua murskaamon käyttöönottotarkastukseen (YSL 527/2014: 170 §; YSA 713/2014: 15 §).
3. Hakemuksessa esitetty mallinnettu meluste on rakennettava paikoilleen ennen murskauksen aloittamista murskaimen sijoituspaikan välittömään läheisyyteen (VNA 800/2010: 6 §).
4. Alueelle tulevan ja lähtevän kuljetuskaluston kulku on järjestettävä joustavaksi siten, että sisäisten kuormausten siirtomatkat ovat lyhyitä toiminta-alueella. Peruutukset ja peruutussummerien meluhaitat on minimoitava (YSA 800/2010: 6 §; YSL 527/2014: 142 §).
5. Lähiympäristön asukkaille on vähintään viikko ennen murskaustoiminnan aloittamista tiedotettava toiminnan aloittamisesta. Toiminta-alueelle pääsy on estettävä ulkopuolisilta. (YSA 713/2014: 15 §).
6. Murskaamotoiminnan melupäästöt on mittaautettava toiminnan alussa lupaviranomaisen lupamääräyksissä 27 ja 28 hyväksymällä tavalla

ulkopuolista asiantuntijaa käyttäen lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Mittauksissa on huomioitava kaikki melulähteet, myös kuormaus ja kuljetus (VNA 800/2010: 4–6 §).

Melu- ja pölypäästöt

7. Murskaustoiminnasta ja kuljetuksista aiheutuva melu ei saa ylittää lähimmillä asumiseen käytettävillä alueilla klo 7.00–22.00 keskiäänitasoa 55 dB(A). Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää 45 dB(A) klo 7.00–22.00.

Mikäli melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, on mittaustuloksiin lisättävä melutason ohjearvopäätöksen 4 §:n mukaisesti 5 dB ennen tulosten vertaamista päiväohjearvoihin (VNA 800/2010: 7 §; VNp 993/1992: 2 §, 4 §).

8. Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava niin, että niiden äänitehotasot pysyvät suunnitellulla tasolla ja eivät kohoa kulumien ja vikojen vuoksi. (YSL 527/2014: 217 §; VNA 800/2010: 3 §).

9. Toiminnasta syntyvän melun ja pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla melu- ja pölylähteet teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Pintamaa- ja varastokasat sekä suojavallit on pidettävä riittävän korkeina ja ne on sijoitettava melu- ja pölylähteen välittömään läheisyyteen siten, että melun ja pölyn leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy (VNA 800/2010: 6 §).

10. Mikäli toiminnasta todetaan aiheutuvan melu- tai pölyhaittaa asutukselle, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin haitan vähentämiseksi. Toiminnanharjoittajan on muutoinkin havaittuaan, että toiminta ei täytä sille ympäristönsuojelulaissa ja tai sen

nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia, viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin vaatimusten noudattamiseksi.

Jos haitta poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta, voi toiminnan harjoittaja tai ympäristölupaviranomainen ryhtyä toimiin luvan muuttamiseksi. Lupaviranomainen voi myös peruuttaa luvan, jos hakija on antanut olennaista virheellistä tietoa, luparikkomukset ovat toistuvia tai jos toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei saada täytetyksi lupaa muuttamalla (YSL 527/2014: 7 §, 14 §, 89 §, 93 §).

11. Murskauksesta aiheutuvaa pölyn leviämistä on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä kastelua tai muuta pölyn estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa (YSL 527/2014, 52 §, 53 §; VNA 800/2010: 4 §).

12. Varastokasat, kulkuväylät, alueelta lähtevät kuormat sekä tie on tarvittaessa kasteltava pölyämisen ehkäisemiseksi. Laitteet on pidettävä hyvässä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin. Kastelujärjestelmän rikkoutuessa tai muun päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön sattuessa on päästöjä aiheuttava toiminta keskeytettävä, kunnes järjestelmä on korjattu tai muu häiriö poistettu (YSL 527/2014: 14 §, 66 §, VNA 800/2010: 4 §).

Polttonesteiden ja vaarallisten aineiden varastointi ja käyttö

13. Alueella käytettävien vaarallisten aineiden varastointi sekä koneiden ja laitteiden sijoitus, säilytys, huolto ja tankkaus on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pohjaveden, pintaveden tai maaperän

pilaantumisen vaaraa. Polttoainesäiliön, aggregaatin ja tankkauspaikan suojausrakenteet on toteutettava kaksoispidätyksen periaatteen mukaisesti.

Rakennepiirrokset suojausrakenteista on toimitettava lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi 2 viikkoa ennen suunniteltua rakentamista. (YSL 527/2014: 15–17 §, 20 §; VNA 800/2010: 12 §).

14. Vaaralliset aineet, kuten poltto- ja voiteluaineet, on sijoitettava katoksella varustettuun, lukittuun, vähintään säilytettävien aineiden tilavuutta vastaavaan, reunoiltaan korotettuun sekä käytettäviä nesteitä läpäisemättömään tiiviiseen suoja-altaaseen. Suoja-altaassa tulee olla vuotohälytin (YSL 527/2014: 15–17 §, 19 §, 20 §; VNA 800/2010: 12 §).

15. Vaarallisten aineiden valuminen ympäristöön ja pääsy maaperään, pintaveteen tai pohjaveteen on estettävä mahdollisissa onnettomuustilanteissa ja säiliöiden tai laitteistojen rikkoutuessa. Pölysidonta- ja liukkaudentorjunta-aineita ei saa käyttää niin, että niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa (YSL 527/2014: 14–17 §, 19 §, 20 §, VNA 800/2010: 9 §, 10 §, 12 §).

16. Murskausjaksojen välisinä aikoina tulee vaarallisten aineiden varastointia alueella välttää ja polttonestesäiliö tyhjentää. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa (YSL 527/2014: 15–17 §, 19 §, 20 §; VNA 800/2010: 9 §, 10 §, 12 §).

17. Polttoainesäiliöiden on oltava hyväkuntoisia kaksoisvaippasäiliöitä tai umpinaisella kiinteällä suoja-altaalla varustettuja yksi-vaippasäiliöitä. Yksivaippaisen säiliön suoja-altaan tilavuus on oltava vähintään 110 %. Säiliöt on sijoitettava säiliön ylitäytön keräävään suoja-altaaseen.

Säiliöiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöihin törmääminen on estettävä. Säiliöt on varustettava tyyppikilvellä, laponestolla, ilmaputkella, lukittavalla täyttöaukolla sekä ylitäytönestimellä. Säiliön polttoaineletkulla on oltava kannaketeline.

Säiliössä on oltava lukittava pumppu sekä lukittavilla sulkuventtiileillä varustettu tankkauslaitteisto (lukittava pistooli tai vastaava) työajan ulkopuolella tapahtuvan asiattoman käytön estämiseksi. Säiliön käyttövarusteet on säilytettävä lukittavassa suojakotelossa (YSL 527/2014: 15–17 §, 19 §, 20 §, VNA 800/2010: 9 §, 12 §).

18. Tukitoiminta-alueen pohjarakenteen on oltava vettä ja polttoaineita läpäisemätön ja tankattavan kaluston aiheuttamaa kulutusta kestävä. Tankattavien koneiden on mahduttava kokonaisuudessaan alueelle. Hule- tai sadevedet eivät saa täyttää suojarakennetta. (YSL 527/2014: 15–17 §, 19 §, 20 §; VNA 800/2010: 9 §, 10 §, 12 §).

19. Työkoneisiin saa tehdä ainoastaan välttämättömimmät huollot alueella. Työkoneiden pidempiaikaista säilytystä alueella on vältettävä vartioimattomina toiminta-ajan ulkopuolella. Mikäli työkoneita säilytetään toiminta-alueella, on ne pidettävä lukittuina tukitoiminta-alueella. Toiminta on järjestettävä siten, että työkoneiden tai muiden laitteistojen rikkoutuessa aineiden valuminen ja liukeneminen ympäristöön on estetty (YSL 527/2014: 15–17 §, 20 §, VNA 800/2010: 9 §, 12 §).

Jätteet ja niiden käsittely

20. Toiminnasta muodostuvat jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään ja niitä on varastoitava sekä käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa, pilaantumisvaaraa maaperälle tai pinta- tai pohjavesille eikä muutakaan

haittaa ympäristölle. Mahdollisuuksien mukaan on syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta vähennettävä.

Syntyvä jäte on jäte ensisijaisesti toimitettava uudelleenkäyttöön tai toissijaisesti kierrätykseen. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jäte on toimitettava hyödynnettäväksi muulla tavoin, kuten energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on toimitettava loppukäsittelyyn. YSL 527/2014: 58 §, 62 §, JL 646/2011: 8 §, 13–16 §)

21. Toiminnassa mahdollisesti muodostuvat vaaralliset jätteet ja muut ympäristölle vaaralliset ja haitalliset aineet on varastoitava suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa katettuina tai muuten vesitiiviisti. Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan ja ne on ryhmiteltävä ja merkittävä ominaisuuksiensa mukaan. Vaaralliset nestemäiset jätteet on varastoitava kuten vaaralliset nestemäiset aineet. Vaarallisten jätteiden pääsy maaperään on estettävä (JL 646/2011: 16 §, 17 §).

22. Vaaralliset jätteet, kuten öljyinen maa tai öljyinen imeytysaine, on toimitettava käsiteltäviksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisten jätteiden vastaanotto. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenevät jätelain 121 §:n mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan (JL 646/2011: 121 §; VNA 179/2012: 24 §).

Häiriötilanteet

23. Mikäli laitteistoihin tulee vikoja tai häiriöitä, jotka lisäävät päästöjen määrää, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin päästöjen ehkäisemiseksi, niistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Laitteet tulee saattaa

normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se teknisesti on mahdollista. Laitoksen päästöjä olennaisesti lisäävistä häiriöistä on ilmoitettava välittömästi ympäristöluvan valvontaviranomaiselle (YSL 527/2014: 5 §, 14 §, 52 §, VNA 800/2010: 12 §).

24. Jos kiinteistöllä sattuu vahinko tai onnettomuus, jossa polttonesteitä tai muita kemikaaleja pääsee vuotamaan maaperään, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin päästöjen leviämisen estämiseksi ja päästöstä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi. Tapauksesta on ilmoitettava viipymättä Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle ja ympäristöluvan valvontaviranomaiselle.

Jos päästöstä aiheutuu maaperän pilaantumista, toiminnanharjoittajan on tehtävä maaperän puhdistamista koskeva ilmoitus Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Pilaantunut maa-aines ja imeytysaine on toimitettava luvan saaneeseen vastaanottoaikaan (YSL 527/2014: 5 §, 14 §, 52 §, VNA 800/2010: 12 §).

25. Vahinkoja varten alueelle on varattava helposti saataville riittävästi imeytysainetta. Toiminnanharjoittajan tulee laatia ja ylläpitää käyttöhenkilökunnalle ohjeisto ilmoitusmenettelystä häiriötilanteissa. Työntekijät on koulutettava toimimaan oikein vahinkotilanteissa. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä (YSL 527/2014: 5 §, 14 §, 52 §, VNA 800/2010: 12 §).

Työkoneissa ja laitteissa on oltava pelastus- ja ympäristöviranomaisen yhteystiedot sekä opastus mahdollisia vaaratilanteita varten. Päästöjä lisäävistä poikkeuksellisista tilanteista tulee laatia poikkeamaraportit, joista

ilmenevät vähintään häiriön kesto, suoritettavat toimenpiteet ja aiheutunut päästö (YSL 527/2014: 5 §, 14 §, 52 §, VNA 800/2010: 12 §).

Päästö- ja vaikutustarkkailu

26. Murskauslaitoksen toiminnasta ja päivittäisestä valvonnasta vastaavat henkilöt yhteystietoineen on ilmoitettava luvan valvontaviranomaiselle Lahden ympäristöpalveluille sekä Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle ennen toiminnan aloittamista. Vastuuhenkilöiden tai heidän yhteystietojensa muutoksista tulee ilmoittaa (YSA 713/2014: 15 §; VNA 800/2010: 12 §).

Melu-, pöly- ja yhteistarkkailu

27. Toiminnasta asutukselle aiheutuvat melupäästöt on mittautettava toiminnan alkaessa ja tarvittaessa maa-ainesten ottamisen edetessä, kun melua vähentävä rintaussuoritus siirtyy nykyistä kauemmas murskaimesta. Melumittaukset on teetettävä ensimmäisellä käyttökerralla ulkopuolisella asiantuntijalla viipymättä murskan käyttöönoton jälkeen. Mittauksissa on huomioitava kaikki melulähteet sekä melun mahdollinen kapeakaistaisuus ja impulssimaisuus lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Suunnitelmat melupäästöjen mittaamisesta on toimitettava hyväksyttäväksi luvan valvontaviranomaiselle Lahden ympäristöpalveluille viimeistään 2 viikkoa ennen mittausten suorittamista. (YSL 527/2016: 9 §, VNA 800/2010: 13 §).

28. Mittaustulokset on toimitettava tiedoksi Lahden ympäristöpalveluille 2 viikon sisällä mittauksista ja mittausraportit enintään 1 kuukauden kuluttua mittausten suorittamisesta (VNp 993/1992: 2 §, 4 §; YSL 527/2014: 6–9 §, 62 §; VNA 800/2010: 13 §).

29. Toiminnanharjoittajan on osallistuttava ympäristön tilan ilmanlaadun yhteistarkkailuun. (YSL 527/2014: 6 §, 8 §, 62–64 §).

Pohjavesitarkkailu

30. Pohjaveden tarkkailua tulee jatkaa 17.4.2015 päivätyn tarkkailuohjelman ja voimassa olevan maa-ainesluvan mukaisesti. (Lahden seudun ympäristölautakunta 21.10.2014, Ramboll Finland Oy: Pohjaveden tarkkailuohjelma, Uutela Group Oy, Uudenkylän maa-ainesten ottopaikka, vesitarkkailu 17.5.2015).

Pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi ELY-keskukselle ja ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET) suorasiirtoina tarkkailun toteuttavan laboratorion tai konsultin toimesta (YSL 527/2014: 7–9 §, 62 §, 64 §).

Toiminnanharjoittajan on osallistuttava Lahden kaupungin pohjavesien seurannan yhteistarkkailuun, mikäli sellainen alueella järjestetään (YSL 527/2014: 63 §)

Raportointi

31. Toiminnan ympäristönsuojelua koskeva vuosittainen yhteenvertoraportti on toimitettava ympäristöluvan valvontaviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Raportissa tulee olla ainakin seuraavat tiedot (YSL 527/2014: 6 § - 9 §, 62 §; VNA 800/2010: 13 §):

- murskatun kiviaineksen määrä
- polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot
- murskauksen toiminta-ajat
- laskennalliset ja/tai mitatut vuosipäästöt
- tiedot poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet

- jätehuoltoa koskevat tiedot: syntyneet jätteet, ongelmajätteet ja niiden toimituspaikat
- umpisäiliön tyhjennykset sekä huolto- ja korjaustoimenpiteet
- pohjavesitarkkailun tulokset
- yhteenveto mahdollisista päästöjä lisänneistä häiriöistä, (ajankohta, syyt, vaikutukset, päästölisäys, valitukset, korjaus-toimenpiteet) sekä yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta olennaisista huoltotoimenpiteistä
- vuosiyhteenvedon pohjana olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan.

Kaikki luvassa edellytetyt raportit ja selvitykset on toimitettava sähköisesti ympäristöluvan valvontaviranomaiselle Lahden ympäristö-palveluille sähköpostiosoitteeseen ymparistopalvelut@lahti.fi ja niissä on käytettävä viitteenä diaarinumeroa 7549/11.01.00.01/2021 (YSL 527/2014: 62 §).

Toiminnan muutokset ja lopettaminen

32. Toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista tulee tehdä hyvissä ajoin ilmoitus ennen toimenpiteeseen ryhtymistä luvan valvontaviranomaiselle Lahden ympäristöpalveluille (YSL 527/2014: 29 §, 65 §, 92 §, 106 §).

33. Toiminnan lopettamisesta on tehtävä ilmoitus luvan valvontaviranomaiselle Lahden ympäristöpalveluille. Toiminnanharjoittajan tulee ennakolta ilmoittaa toiminnan loppumisajankohdasta ja esittää selvitys alueen siistimisestä ja mahdollisesta puhdistamistarpeesta ja puhdistamisesta. (YSL 527/2014: 10 §, 52 §, 62 §, 94 §, 170 §).

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen perusedellytykset

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta katsoo, että edellä annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta murskaamon toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty. Lupapäätöksessä on huomioitu myös muut säädökset, jotka on säädetty yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi. (YSL 527/2014: 48 §, 49 §).

Hakemuksesta esitetyt lausunnot ja muistutukset on lautakunnan mukaan otettu päätöksen teossa riittävästi huomioon määrättäessä murskausaseman pölynsidonnasta, melu- ja pölymittauksista, öljysäiliöiden suojauksesta sekä pohja- ja pintavesien suojelusta ja tarkkailusta.

Toimittaessa tämän päätöksen ja hakemuksessa annettujen tietojen mukaisesti laitoksen toiminnasta ei voida katsoa nykytietämyksen mukaan aiheutuvan terveyshaittaa, merkittävää ympäristön, maaperän, pohjavesien tai pintavesien pilaantumista tai sen vaaraa, luonnonolosuhteiden huonontumista eikä naapuruussuhteista annetussa laissa (Naapuruussuhdelaki 26/1920) tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Alueella toimittaessa kaikki riskit on pyrittävä minimoimaan käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöjä. Toiminnanharjoittajalla on oltava lupa-alueella toiminta-aikana ympäristöriskeistä perillä oleva henkilöstö, joka pystyy omalla toiminnallaan ehkäisemään ja rajoittamaan mahdollisia ympäristövahinkoja.

Yksilöidyt perustelut

Toiminnan aloitusmääräykset 1–6

Hakija on esittänyt hakemuksessaan riittävät perustelut toiminnan aloittamiseksi ennen lainvoimaista päätöstä ja toiminta voidaan siksi aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen.

Toiminnan alussa on välttämätöntä, että toiminnanharjoittaja ja ympäristöviranomaiset käyvät yhdessä läpi lupamääräykset alkutarkastuksessa. Lupamääräykset on sidottu hakijan ilmoittamaan kivenmurskaamoon, murskattavan kiviaineksen määrään sekä toimintapaikkaan. Käyttöönottotarkastuksessa varmistetaan, että luvansaaja on hoitanut lupamääräysten mukaiset velvollisuutensa ennen toiminnan aloittamista.

Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Melusteiden rakentamisella varmistetaan, että melu- ja pölypäästöt pysyvät alle raja-arvojen. Määräyksillä kuljetuskaluston joustavasta järjestämisestä vähennetään kuljetuskaluston aiheuttamaa meluhaittaa. Tiedottamalla murskaustoiminnan aloittamisesta ja mahdollisista muutoksista vähennetään epätietoisuutta toiminnasta ja annetaan naapurustolle aikaa varautua häiriöihin.

Melumittauksilla varmistetaan, etteivät melumallinnuksessa esitetyt laskennalliset arvot poikkea todellisista melutasoista. Melumittaukset on tehtävä mahdollisimman pian toiminnan alettua, jotta mahdollisiin raja-arvoylityksiin voidaan puuttua valvonnallisin keinoin nopeasti.

Melu- ja pölymääräykset 7–12

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista sekä mahdollisuuksista vähentää ympäristöön kohdistuvia haitallisia vaikutuksia. Melutasoa ja pölynsidontaa koskevat määräykset on annettu lähellä olevien häiriintyvien kohteiden suojaamiseksi. Työkoneet ja laitteet on huollettava ja pidettävä kunnossa sekä niitä on käytettävä niin, että niiden käytöstä aiheutuu mahdollisimman vähän haitallisia vaikutuksia ympäristölle.

Laaditun melumallinnuksen mukaan toiminnasta aiheutuvat melutasot eivät suunniteltujen meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamisen jälkeen todennäköisesti ylitä kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 7 §:ssä annettuja melutasoja.

Melumallinnuksen arvio melutasoista lähimmillä häiriintyvillä asuinalueilla sisältää murskauksen lisäksi myös kiviaineksen kuljetuksen aiheuttaman melun. Toiminnan viihtyisyys- ja terveyshaittojen rajoittamiseksi melulle on asetettu hyväksyttävä melutaso. Meluraja-arvot vastaavat valtioneuvoston päätöksessä annettuja melutasoa ohjearvoja (VNp 993/1992).

Poltonesteiden ja vaarallisten aineiden varastointi- ja käyttömääräykset 13–19

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointia koskevat määräykset on annettu toiminnan järjestämiseksi rakenteellisin ja käyttöteknisin toimenpitein siten, että aineiden pääsy maaperään ja muualle ympäristöön estetään. Vaarallisten aineiden käsittelyssä ja varastoinnissa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöjä.

Jätteet ja niiden käsittelymääräykset 20–22

Jätteitä ja vaarallisia jätteitä koskevat määräykset on annettu jätteiden määrän vähentämiseksi, asianmukaisen jätehuollon järjestämiseksi sekä jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Jätehuollossa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudatettava ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä.

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava vaaraominaisuus. Jätteen tuottaja ja kuljettaja ovat vastuussa siitä, että jätteet lajitellaan, pakataan, merkitään ja kuljetetaan lain mukaiseen paikkaan. Erityistä huomiota on kiinnitettävä vaarallisiin jätteisiin ja öljyjätteisiin.

Siirto-asiakirjamenettelyn avulla pystytään seuraamaan muun muassa vaarallisen jätteen toimittamista tuottajalta asianmukaiseen hyödyntämistä tai käsittelypaikkaan. Siirtoasiakirjamenettely helpottaa myös valvontaa. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Häiriötilannemääräykset 23–25

Häiriö- ja muita poikkeustilanteita koskevat määräykset ovat tarpeen päästöjen minimoimiseksi sekä valvonnallisista syistä. Toiminnanharjoittajalla on oltava lupa-alueella toiminta-aikana ympäristöriskeistä perillä oleva henkilöstö, joka pystyy omalla toiminnallaan ehkäisemään ja rajoittamaan mahdollisia ympäristövahinkoja.

Tarkkailumääräykset 26–30

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Ympäristövaikutuksista saadaan parhaiten kokonaiskuva eri lupavollisten toimijoiden yhteistarkkailun kautta.

Alueella käsitellään ja varastoidaan ympäristölle vaarallisia polttoaineita, mikä aiheuttaa maaperän ja pintavesien pilaantumisriskin.

Tarkkailumääräyksillä pystytään havaitsemaan mahdolliset vuodot.

Määräykset on annettu näiden riskien pienentämiseksi.

Meluhäiriöille alttiissa kohteissa tehtävillä melumittauksilla varmennetaan, että mallinnuksesta saadut melutasot vastaavat todellisuutta lähimmillä asuinkiinteistöillä.

Murskauksesta aiheutuvan pölyhaitan vuoksi toiminnan vaikutusta ilmanlaatuun on perusteltua tarkkailla. Pölyhaitta katsotaan kohdistuvan pääasiassa lähialueille, jonka vuoksi osallistuminen ilmanlaadun yhteistarkkailuun antaa riittävästi tietoa toiminnan vaikutuksista laajemmalla alueella.

Raportointia, toiminnan muutoksia sekä lopettamista koskevat määräykset 31–33

Raportointia ja toiminnan muutoksia sekä lopettamista koskevat määräykset on annettu valvonnallisista syistä.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (YSL 527/2014: 70 §).

Vanhan murskainluvan rauettaminen

Lupaviranomainen päättää rauettaa aikaisemman murskaimen ympäristöluvan, koska toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti yli

viisi vuotta ja koska toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, ettei kyseistä toimintaa haluta enää jatkaa, koska aiemmin luvitettu murskaintyyppi ei sovellu nyt haettavaan toimintaan. Tämä lupapäätös korvaa rauetetun lupapäätöksen.

Hakemuksen käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksujen perusteet on esitetty ympäristönsuojelulaissa (YSL 527/2014: 205 §). Tietyille alueelle sijoitettavan siirrettävän murskaamon (YSA 2 §, kohta 6) ympäristölupahakemuksen valmistelusta peritään Lahden ympäristön-suojeluviranomaisen päättämän taksan mukainen maksu (Rakennus- ja ympäristölupalautakunta 1.12.2020). Tästä päätöksestä peritään hakijalta ympäristöluvan käsittelystä aiheutuneina kuluina Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle 7 800 euroa.

Päätöksestä tiedottaminen

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla kaupungin verkkosivuilla sekä julkaisemalla ilmoituksen päätöksestä Uusi Lahti -sanomalehdessä. Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Jätelaki (646/2011)

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 4

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus ulkona käytettävien laitteiden melupäästöistä
annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (953/2006)

Valtioneuvoston päätös (993/1992)

Naapuruussuhdelaki (26/1920)

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote luvansaajalle, asianosaisille, lausunnonantajille sekä Vaasan hallinto-
oikeudelle

Kuulutus, lehtikuulutus ja laskutus

Liitteet

Tykkimäen Sora Oy hakemusalue, Arola, Nastola

§ 27

Uhkasakon lisäerien tuomitseminen, jätteenkuljetuksen järjestämättömyys.

3023/11.03.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja Virve Kärkkäinen p. 044 416 3872

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta

1. määrää [REDACTED] maksamaan Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnan päätöksen 09.04.2019 § 30 mukaisesti uhkasakon lisäerät ajalta 1.5.2021 – 4.4.2022 eli yhteensä tuhat kaksisataa (1 200) euroa;

2. toteaa, että lisäerät eli sata (100) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta voidaan jatkossakin tuomita maksettavaksi, kunnes päävelvoite (asuinkiinteistön [REDACTED] liittäminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta) tulee täytetyksi.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta antoi kiinteistön [REDACTED] ([REDACTED]) asukkaalle ([REDACTED]) päätöksellään 09.04.2019 § 30 määräyksen liittää asuinkiinteistönsä järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta 15.5.2019 mennessä (päävelvoite). Lautakunta asetti päävelvoitteen tehosteeksi kiinteistön asukkaalle juoksevan uhkasakon, jonka kiinteänä peruseränä on viisisataa (500) euroa ja lisäeränä on sata (100) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta velvoitteen laiminlyönnin jatkuessa asetetun määräajan jälkeen. Ennen määräyksen antamista ja uhkasakon asettamista Lahden ympäristöpalvelut oli kehottanut useita kertoja kiinteistön asukasta liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta.

Koska kiinteistöä ei määräyksestä huolimatta liitetty järjestettyyn jätteenkuljetukseen, rakennus- ja ympäristölupalautakunta tuomitsi päätöksillään 04.02.2020 § 9 maksettavaksi asetetun uhkasakon peruserän ja kahdeksan lisäerää (1300 €) ja 11.5.2021 § 40 viisitoista lisäerää (1500 €). Kiinteistölle ei edelleenkään ole järjestetty jätteenkuljetusta, joten rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle esitetään, että juoksevan uhkasakon lisäerät 12 kuukaudelta (1200 €) tuomitaan maksettavaksi.

Aiemmat käsittelyvaiheet

Lahden ympäristöpalvelut on kehottanut 23.7.2018 ja uudelleen 5.10.2018 päivätyissä kirjeissä Lahdessa sijaitsevan kiinteistön RN:o [REDACTED] ([REDACTED]) asukasta [REDACTED] liittymään lakisääteiseen järjestettyyn jätteenkuljetukseen tekemällä sekajätteen ja energiajätteen kuljetuksesta sopimuksen jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Lisäksi Lahden ympäristöpalvelut on molemmissa kirjeissä kieltänyt jätteiden hävittämisen

polttamalla ja hautaamalla. Kyseessä on vakituiseen asumiseen käytettävä kiinteistö.

Kiinteistöä ei kehotuksista huolimatta liitetty järjestettyyn jätteenkuljetukseen, minkä vuoksi Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta määräsi päätöksellään 09.04.2019 § 30 kiinteistön RN:o [REDACTED] asukkaan liittämään asuinkiinteistönsä järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta 15.5.2019 mennessä (päävelvoite). Lautakunta asetti päävelvoitteen tehosteeksi kiinteistön asukkaalle juoksevan uhkasakon, jonka kiinteänä peruseränä oli viisisataa (500) euroa, mikäli kiinteistöä ei ole liitetty järjestettyyn jätteenkuljetukseen 15.5.2019 mennessä. Uhkasakon lisäeräksi lautakunta asetti sata (100) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta velvoitteen laiminlyönnin jatkuessa asetetun määräajan jälkeen.

Kiinteistön asukas ei lautakunnan määräyksestä ja asetetusta uhkasakosta huolimatta liittännyt asuinkiinteistöään järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- eikä energiajätteen osalta. Tämän vuoksi rakennus- ja ympäristölupalautakunta tuomitsi päätöksellään 04.02.2020 § 9 maksettavaksi asetetun uhkasakon peruserän (500 euroa) ja kahdeksan lisäerää (yhteensä 800 euroa) ajalta 15.5.2019 – 10.1.2020. Tämän jälkeenkään asukas ei liittännyt asuinkiinteistöään järjestettyyn jätteenkuljetukseen ja rakennus- ja ympäristölupalautakunta tuomitsi päätöksellään 11.5.2021 § 40 maksettavaksi asetetun uhkasakon viisitoista lisäerää (yhteensä 1500 euroa) ajalta 1.2.2020 – 9.4.2021.

Lahden ympäristöpalvelut tarkisti jätteenkuljetusyrityksiltä tammi-helmikuussa 2022, onko kiinteistö liittännyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen energia- ja sekajätteen osalta.

Jätteenkuljetusyrityksiltä saadun tiedon mukaan kiinteistö ei edelleenkään ollut liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Koska määräystä ei ollut noudatettu, Lahden ympäristöpalvelut laittoi vireille asetetun uhkasakon lisäerien tuomitsemista koskevan kuulemisen.

Lahden ympäristöpalvelut sai Lahdessa toimivilta jätteenkuljetusyrityksiltä 4.4 – 14.4.2022 tiedon, ettei kiinteistö edelleenkään ollut liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- eikä energiajätteen osalta. Kiinteistö ei myöskään Lahden seudun jätehuoltoviranomaiselta 22.4.2022 saadun tiedon mukaan ole mukana missään jätekimpassa. Tämän vuoksi rakennus- ja ympäristölupalaakunnalle esitetään asetetun uhkasakon lisäerien tuomitsemista ajalta 1.5.2.2021 – 4.4.2022.

Kuuleminen

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta varasi kiinteistön asukkaalle tilaisuuden kirjallisen selvityksen antamiseen. Asukasta kuultiin haastemiehen välityksellä 2.3.2022 tiedoksi annetulla selvityspyynnöllä uhkasakon lisäerien tuomitsemisesta.

Kiinteistön asukas ei antanut asiasta selvitystä.

Päätöksen perustelut

Jätelain (646/2011) 28 §:n 1 momentin mukaan jätteen haltijan on järjestettävä jätehuolto, jos jätelain 4, 5 tai 6 luvussa ei toisin säädetä. Jätelain 28 §:n 2 momentin mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä jätehuolto, jos jätteen haltija ei huolehdi velvollisuudestaan tai tätä ei

tavoiteta ja jos kiinteistön haltija on sallinut jätettä tuottavan toiminnan kiinteistöllä tai jätteen tuomisen kiinteistölle.

Jätelain 40 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä vastaanottopaikka kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvan jätteen keräystä varten.

Jätelain 41 §:n kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottopaikkaan. Vakituudessa ja vapaa-ajan asumisessa syntyvä jäte kuuluu jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle.

Päijät-Hämeen jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräysten (1.6.2021) 4 §:n mukaan vakituisten ja vapaa-ajan asumisen kiinteistöjen haltijan on luovutettava jäte kunnan jätehuoltojärjestelmään. Jätehuoltomääräysten 5 §:n 5 momentin mukaan Lahden kaupungissa on edelleen käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, jossa kiinteistön haltija sopii kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennyksestä ottamalla yhteyttä jätteenkuljetusyritykseen, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Sovittuaan jätteen kuljetuksesta kiinteistön haltijan tulee järjestää kiinteistölle jätteiden keräyspaikka sekä hankkia siihen tarvittavat jäteastiat.

Jätehuoltomääräysten 10 §:n mukaan energia- ja sekajätteen erilliskeräysvelvoite koskee kaikkia asuinkiinteistöjä Lahdessa.

Jätehuoltomääräysten 15 §:n ja 16 §:n mukaan jätteiden hävittäminen polttamalla ja hautaamalla maahan on kielletty.

Jätelain 126 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen voi:

- 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteesiirtoasetusta taikka elohopea-asetusta tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa; (24.8.2018/757)
- 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta;
- 3) määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista, kuten jätteen tai tuotteen asianmukaisesta varastoinnista tai säilyttämisestä, jätekuorman purkamisen kieltämisestä, jätteen palauttamisesta alkuperäiseen paikkaan tai muista vastaavista toimista, jotka ovat tarpeen 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa.

Jätelain 129 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla. että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkolain 7 §:n 1 momentin mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta.

Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Uhkasakkolain 10 §:n 1 momentin mukaan uhkasakon asettanut viranomaisen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei

ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Edellytyksenä uhkasakon tuomitsemiselle maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavasi muutoksenhausta huolimatta.

Uhkasakkolain 10 §:n 2 momentin mukaan uhkasakon lisäeristä voidaan kerralla tuomita maksettavaksi enintään kolme kertaa peruserän suuruinen summa. Tämän ylittävältä osalta lisäerät raukeavat niiltä uhkasakkojaksoilta, jotka ovat alkaneet ennen kuin päätös uhkasakon tuomitsemisesta tehdään. Uhkasakon asettamispäätöksessä määrätty peruserä oli 500 euroa, joten lisäeristä voidaan tuomita kerralla maksettavaksi enintään 1 500 euroa.

Kiinteistön vakituinen asukas ei ole kehotuksista eikä rakennus- ja ympäristölupalautakunnan määräyksestä huolimatta liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen, minkä vuoksi lautakunta määrää uhkasakon lisäerät maksettavaksi. Lahden ympäristöpalvelut on tarkistanut väestörekisteristä 22.4.2022, että [REDACTED] vakinainen osoite on edelleen [REDACTED] [REDACTED]. Maksuunpantava juokseva uhkasakko koostuu 1.5.2021 – 4.4.2021 väliseltä ajalta kertyneistä 12:stä lisäerästä (100 euroa / jokainen alkava kuukausi). Näin ollen lisäeristä kertyy yhteensä 12 x 100 euroa, eli nyt maksuunpantava uhkasakko on yhteensä tuhat kaksisataa (1 200) euroa.

Uhkasakon tuomitseminen ei vaikuta sakkosumman kertymiseen, mikäli laiminlyönti edelleen jatkuu. Tästä syystä Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnan uhan asettamispäätöksessä oleva määräys on edelleen voimassa ja samoin määräyksen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko. Mahdolliset myöhemmät lisäerät voidaan tuomita maksettavaksi erikseen.

Päätöksen täytäntöönpano

Tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011): 13 §, 20 §, 24 §, 28 §, 32 §, 35 §, 37 §, 40 §, 41 §, 126 § ja 129 §

Päijät-Hämeen jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräykset (11.6.2020 § 13): 4 §, 5 §, 10 §, 15 § ja 16 §

Hallintolaki (434/2003): 32 – 34 §, 36 ja 60 §

Uhkasakkolaki (1113/1990): 7 §, 8 §, 10 § ja 22 – 24 §

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Todisteellinen tiedoksianto päätöksestä asianosaiselle haastemiehen välityksellä

Tilisiirtolomake uhkasakon maksamista varten asianosaiselle

Lainvoimainen ote ja sakkoluettelo Oikeusrekisterikeskukselle

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 4

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 03.05.2022

§ 28

Rakennuslupa 398-2022-276

1933/10.03.00.02/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Rakennuslupapäällikkö Markku Sivonen 050 383 6486

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta myöntää liitteenä olevan rakennusluvan 398-2022-276

Perusteluosa

Asunto Oy Lahden Kerma c/o Superior Oy, Päijänteenkatu 9 A3 15140 Lahti on 4.4.2022 toimittanut rakennusvalvontaan lupahakemuksen, jolla haetaan lupaa 6- kerroksisen 37 asuintoisen asuinrakennuksen rakentamiseen osoitteeseen Salininkatu 1, kiinteistötunnus 398-1-27-1001.

Rakennukseen sisältyvät lisäksi maanalainen autosuoja.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakijalle

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 4

Julkipano

Liitteet

Luvan 398-2022-276 tuloste

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Toimielin merkitsee asiat tiedoksi

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Korkein hallinto-oikeuden päätös 1.4.2022. Koskien valituslupahakemus maisematyölupaa. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 14.10.2021 (21/04442/2). Valituslupahakemus hylätään. Korkein hallinto-oikeus ei siten anna ratkaisua valitukseen.

-Lupakäsittelyvertailu maaliskuu 2021-2022.

-Rakennusvalvonnan viranhaltijapäätökset 24.3.-20.4.2022.

-Kaupunginhallituksen päätös 4.4.2022 § 123 Vaikutusten ennakoarviointi (EVA) Lahden kaupungissa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 4

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalaakunta, 03.05.2022

§ 30

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Kaupungineläinlääkäri Cecilia Blomgren kertoi lautakunnalle Legionella bakteerista, jota esiintyy lämminvesijärjestelmissä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Pöytäkirja

nro 4

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 23, § 24, § 29, § 30

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 25

nro 4

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, maa-aineslaki/ottamislupa

Valitusoikeus

Valitusoikeus ottamislupaa koskevasta päätöksestä on

- 1) asianosaisella;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 4

faksi 029 56 42269
hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten
asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon
seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta
viranomaisen verkkosivulla.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen
kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen
vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei
kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos
puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän
yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Tuomioistuinmaksut

nro 4

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.

Kunnan hyväksymään taksaan perustuvaan maksuun tyytymätön voi tehdä maksusta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä.

Viranomaisen, jolle perustevalitus tehdään, ja sen yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 26

nro 4

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, hallintovalitus

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen);
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) muulla yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43

PL 204, 65101 Vaasa

029 56 42780

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 4

faksi 029 56 42760
vaasa.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten
asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon
seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta
viranomaisen verkkosivulla.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen
kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen
vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei
kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos
puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän
yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Tuomioistuinmaksut

nro 4

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.

Kunnan hyväksymään taksaan perustuvaan maksuun tyytymätön voi tehdä maksusta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä.

Viranomainen, jolle perustevalitus tehdään, ja sen yhteystiedot:

Vaasan hallinto-oikeus

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43

PL 204, 65101 Vaasa

029 56 42780

faksi 029 56 42760

vaasa.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 27

nro 4

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, hallintovalitus

Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä

kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 28

nro 4

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, hallintovalitus

Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä

kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.

Kunnan hyväksymään taksaan perustuvaan maksuun tyytymätön voi tehdä maksusta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä.

Viranomaisen, jolle perustevalitus tehdään, ja sen yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>